

Solvens- och verksamhets- rapport för Livförsäkrings- bolaget Skandia, ömsesidigt 2018

skandia :

Innehållsförteckning

Inledning	2
Sammanfattning	3
A Verksamhet och resultat	5
A.1 Verksamhet	5
A.2 Försäkringsresultat	6
A.3 Investeringsresultat	7
A.4 Resultat från övriga verksamheter	8
A.5 Övrig information	8
B Företagsstyrningssystem	9
B.1 Allmän information om företagsstyrningssystemet	9
B.2 Lämplighetskrav	12
B.3 Riskhanteringssystem inklusive egen risk- och solvensanalys	13
B.4 Internkontrollsystem	17
B.5 Internrevisionsfunktion	17
B.6 Aktuariefunktionen	17
B.7 Uppdragsavtal	18
B.8 Övrig information	18
C Riskprofil	19
C.1 Försäkringsrisk (teckningsrisk)	19
C.2 Marknadsrisk	21
C.3 Kreditrisk	26
C.4 Likviditetsrisk	28
C.5 Operativ risk	28
C.6 Övriga materiella risker	29
C.7 Övrig information	30
D Värdering för solvensändamål	31
D.1 Tillgångar	32
D.2 Försäkringstekniska avsättningar	33
D.3 Andra skulder	35
D.4 Alternativa värderingsmetoder	35
D.5 Övrig information	36
E Finansiering	37
E.1 Kapitalbas	37
E.2 Solvenskapitalkrav och minimikapitalkrav	37
E.3 Användning av undergruppen för durationsbaserad aktiekursrisk vid beräkning av solvenskapitalkravet	38
E.4 Skillnader mellan standardformeln och använda interna modeller	38
E.5 Överträdelse av minimikapitalkravet och solvenskapitalkravet	38
E.6 Övrig information	38
Ordlista	39
Bilagor	41
Bilaga 1 Placeringar i dotter- och intressebolag	41
Bilaga 2 Balansräkning S.02.01.02	42
Bilaga 3 Premier, ersättningar och kostnader per affärgren S.05.01.02	44
Bilaga 4 Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkring och SLT sjukförsäkring S.12.01.02	47
Bilaga 5 Kapitalbas S.23.01.01	49
Bilaga 6 Solvenskapitalkrav – för försäkringsbolag som omfattas av standardformeln S.25.01.21	51
Bilaga 7 Minimikapitalkrav – både livförsäkrings- och skadeförsäkringsverksamhet S.28.02.01	52

Solvens- och verksamhetsrapport

Styrelsen för Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt med organisationsnummer 516406-0948, avger härmed Solvens- och verksamhetsrapport avseende 2018.

Inledning

Syftet med denna rapport är att ge information om solvens och verksamhet i enlighet med försäkringsrörelselagens (2010:2043) (FRL) krav på offentliggörande. Rapporten omfattar beskrivningar av verksamhet och resultat, företagsstyrningssystem, riskprofil, värdering för solvensändamål och finansiering för Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt (Skandias livbolag eller bolaget). Rapportstrukturen är fastställd i regelverket och därmed gemensam för alla försäkringsbolag för att underlätta en jämförelse mellan bolagen.

Rapporten är upprättad i enlighet med FRL, de detaljerade

krav som specificeras i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35 samt EIOPAs Riktlinjer för rapportering och offentliggörande (EIOPA-BoS-15/109).

I rapporten återfinns hänvisningar till Skandias årsredovisning för 2018 (skandia.se) i de fall uppgifterna anses vara likvärdiga till art och omfattning som den information som offentliggörs genom denna rapport.

Informationen presenteras per den 31 december 2018 och i tusental kronor om inte annat anges. Jämförelsetal för 2017 är angivna inom parentes.

Sammanfattning

Rapporten omfattar Skandias livbolag som är moderbolag i försäkringsgruppen Skandia. Skandiagruppen omfattar i huvudsak försäkringsverksamheten i Skandias livbolag, Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) (Skandias fondförsäkringsbolag) och Skandia Link Livsforsikring A/S i Danmark. Under 2018 träffade Skandia ett avtal om försäljning av den danska verksamheten. Affären verkställdes per den 1 januari 2019.

Skandias livbolag bedriver livförsäkringsverksamhet i Sverige. Genom dotterbolagen bedrivs även fond- och depåförsäkring och skadeförsäkringsverksamhet samt bankverksamhet i Sverige. I Danmark bedrivs fram till utgången av 2018 fondförsäkrings- och skadeförsäkringsverksamhet. Skandias livbolag är ett ömsesidigt bolag som ägs av dess kunder, försäkringstagarna. Det innebär att allt överskott går till bolagets försäkringstagare. Samtliga dotterbolag är helägda och får dela ut vinst.

Premieinkomsten, 26 329 727 (24 256 535) kSEK, har ökat under året främst som en följd av en konkurrenskraftig återbäringsränta och starka nyckeltal i övrigt. Resultatet före skatt uppgick till 10 745 494 (25 480 589) kSEK. Det lägre resultatet är främst hänförligt till utvecklingen på de finansiella marknaderna, vilken medfört att kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen minskat jämfört med föregående år.

Skandias livbolag ska styras på ett sunt och ansvarsfullt sätt, vilket säkerställs genom företagsstyrningssystemet. En väsentlig del av företagsstyrningssystemet är systemet för intern kontroll. Detta omfattar styrdokument, processer, rutiner och kontroller samt den organisation och ansvarsfördelning som har utformats för att bidra till en ändamålsenlig och värdeskapande verksamhet, tillförlitlig finansiell rapportering samt efterlevnad av tillämpliga externa regler.

Ansvar för intern kontroll, inklusive riskhantering och regelefterlevnad, fördelas på tre olika så kallade försvarslinjer inom bolaget. Den affärsdrivande verksamheten i bolaget, första försvarslinjen, ansvarar för den interna kontrollen. Den andra försvarslinjen omfattar de oberoende centrala funktionerna riskhanterings-, aktuarie- och regelefterlevnadsfunktionen. Den tredje försvarslinjen, internrevision, är en oberoende funktion direkt underställd styrelsen.

Skandia har inte någon rörlig ersättning till de anställda

med undantag av provision till de finansiella rådgivarna och resultatandelsstiftelsen Skandianen. Koncernledningen är dock inte berättigad till utfall i resultatandelsstiftelsen.

I december 2018 beslutade styrelsen om en ny företagsstyrningspolicy som övergripande beskriver beståndsdelarna i Skandiagruppens företagsstyrningssystem. Styrdokumentet är ett led i arbetet med att förtydliga Skandias styrmodell och mandaten inom denna. Utöver detta har inga materiella ändringar i systemet för företagsstyrning förekommit under rapporteringsperioden.

Skandias livbolags verksamhet ger upphov till olika typer av risker, där marknadsrisken i den traditionella livförvaltningen är dominerande. Andra väsentliga risker är försäkringsrisker, kreditrisker samt operativa risker. Det har inte förekommit några större förändringar i Skandias livbolags riskprofil sedan föregående år.

Styrelsen beslutar om hur mycket kapital som bolaget behöver hålla för att täcka oväntade förluster till följd av de risker bolaget tar. Storleken på kapitalkravet beräknas med en intern kapitalmodell som används i den interna styrningen. Skandias livbolag ska ha så mycket kapital att det, givet de risker som bolaget tar, med 99,5% säkerhet är solvent under den närmaste ettårsperioden. Per den sista december 2018 uppfylldes det interna kapitalkravet med god marginal. Det interna kapitalkravet är högre än det legala kapitalkravet.

Skandias livbolag genomför minst årligen en egen risk- och solvensanalys (ERSA) i vilken kapitalpositionen utvärderas med tre olika analyser; egen bedömning av kapitalbehov, stresstest och framåtblickande analys. Den sammantagna bedömningen i ERSA är att bolaget är tillräckligt kapitaliserat och har en god kapitalposition.

Utgångspunkten för legala kapitalkrav är en balansräkning värderad till verkliga värden, en så kallad solvensbalansräkning. De största skillnaderna mellan den finansiella redovisningen och solvensbalansräkningen är värderingen av dotterbolag samt värderingen av försäkringstekniska avsättningar. Skandias livbolag följer för tjänstepensionsförsäkring den övergångsreglering som innebär att kapitalkrav beräknas enligt äldre regler, Solvens 1. För övrig livförsäkring tillämpas Solvens 2. Detta innebär att det legala kapitalkravet baseras på två olika regelverk.

Under 2018 har inga materiella förändringar gjorts i de anta-

ganden som används vid beräkning av de försäkringstekniska avsättningarna. Däremot ändrades under 2016 beräkningsmetod för värdering av kundbeteenderisk (annullationsrisk). Den ändrade metoden ökade bästa skattningen vilket motverkades av en ändring av metod för beräkning av solvenskapitalkravet för samma risk, vilket minskade riskmarginalen. Metodändringen avseende solvenskapitalkravet är under granskning av Finansinspektionen, utfallet av granskningen kan komma att påverka riskmarginalen för övrig livförsäkring.

Kapitalbasen uppgick till 178 663 939 (179 278 969) kSEK och det legala kapitalkravet, solvenskapitalkravet, till 38 240 459 (44 164 384) kSEK. Därmed överstegs det legala kapitalkravet med god marginal.

Inga materiella metodförändringar avseende beräkning av solvenskapitalkrav har genomförts under året. Som nämns ovan genomfördes en materiell metodförändring avseende kundbeteenderisk (annullationsrisk) under 2016 som medförde en minskning av solvenskapitalkravet för övrig livförsäkring. Metodförändringen är under granskning av Finansinspektionen.

Väsentliga förändringar efter rapporteringsperiodens slut

Per den 1 januari 2019 verkställdes affären med AP Pension avseende försäljningen av den danska verksamheten. Vid årskiftet 2018 uppgick enligt den finansiella redovisningen totala tillgångar hänförliga till Skandia Danmark till 40,9 miljarder kronor och verksamheten genererade ett resultat om -51 miljoner kronor.

Skandias livbolag övertog den 1 april 2019 AI Pensions försäkringsbestånd och verksamhet efter godkännande av Finansinspektionen. Överlåtelsen innebär att det förvaltade kapitalet ökar med cirka 8 miljarder kronor.

Skandias bolag i Litauen kommer att avvecklas då beslut har fattats att flytta verksamheten till Sverige. Bolagen utför idag administrativa tjänster åt Skandias svenska verksamhet.

A Verksamhet och resultat

A.1 Verksamhet

Rapporten omfattar Skandias livbolag som är moderbolag i försäkringsgruppen Skandia (Skandiagruppen eller Skandia). Styrelsen har sitt säte i Stockholm. Skandiagruppen omfattar i huvudsak försäkringsverksamheten i Skandias livbolag, Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) (Skandias fondförsäkringsbolag) och Skandia Link Livsforsikring A/S i Danmark. Under 2018 träffade Skandia ett avtal om försäljning av den danska verksamheten. Affären verkställdes per den 1 januari 2019. En fullständig förteckning över Skandias livbolags dotter- och intressebolag framgår av bilaga 1.

Skandias livbolag bedriver traditionell livförsäkring i Sverige. Genom dotterbolagen bedrivs även fond- och depåförsäkring och skadeförsäkringsverksamhet samt bankverksamhet i Sverige. I Danmark bedrivs fram till utgången av 2018 huvudsakligen fond- och skadeförsäkringsverksamhet. Skandias livbolag är ett ömsesidigt bolag som ägs av dess kunder, försäkringstagarna. Det innebär att allt överskott går till bolagets försäkringstagare¹. Samtliga dotterbolag är helägda och får dela ut vinst.

Under 2018 var medelantalet anställda i Skandias livbolag 1395 (1 453) personer.

Skandias livbolags försäkringsverksamhet delas upp på följande affärsgränar:

Affärsgrän	Försäkring
<i>Livförsäkringsförpliktelse:</i>	
Försäkring med rätt till överskott	Dödsfallsförsäkring, Förmånsbestämd tjänstepension, Försäkring för efterlevandeskydd och Traditionell livförsäkring
Sjukförsäkring	Premiefrielseförsäkring och Sjukförsäkring

Externa revisorer och tillsynsmyndighet

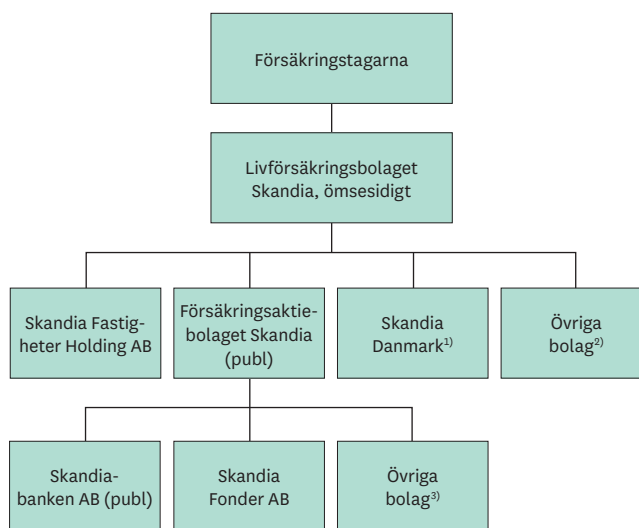
Vid ordinarie bolagsstämma 2018 utsågs revisionsbolaget Deloitte AB, med auktoriserade revisorn Svante Forsberg som huvudansvarig revisor, till Skandias livbolags revisorer.

Deloitte AB
Rehngatan 11
113 79 Stockholm

Skandias livbolag och Skandiagruppen står under tillsyn av Finansinspektionen i Sverige.

Finansinspektionen: www.fi.se
Box 7821
103 97 Stockholm

Övergripande beskrivning av Skandia

¹⁾ I Danmark ingår Skandia Asset Management Fondsmaeglerselskab A/S, Skandia A/S samt Skandia Link Livsforsikring A/S.

²⁾ I övriga bolag ingår Skandia Investment Management AB, Skandia Operations Center UAB, Skandikon Operations Center UAB, Skandia Brands AB, Skandikon Administration AB samt Skandikon Pensionsadministration AB. Därutöver äger Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt, tillsammans med Skandia Fonder AB aktier i Thule Fund S.A., SICAV-SIF. Vidare finns intressebolaget Försäkringsgirot.

³⁾ Skandia Capital AB, Skandia Informationsteknologi AB samt intresseföretaget Sophiahemmet Rehab Center AB.

Betydande affärshändelser under året

Nya ledamöter i styrelse och fullmäktige

Vid Skandias livbolags ordinarie bolagsstämma den 15 maj 2018 valdes två nya ledamöter till styrelsen; Lena Herrmann och Niklas Johansson. Styrelseledamöterna Kristina Schauman och Sverker Lundkvist hade avböjt omval. Hans-Erik Andersson omvaldes som styrelseordförande.

I samband med bolagsstämman tillträdde de under våren invalda ledamöterna till fullmäktige. Sofie Schough valdes in som ny ledamot och Marianne Dicander Alexandersson, Ebba Fåhraeus, Therese Johansson, Bo Källstrand, Eva Lindqvist och Ulf Troedsson omvaldes. I samband med stämman avgick Magnus Dahlqvist.

Förändringar i koncernledningen

Under januari 2018 tillträdde Lars-Göran Orrevall tjänsten som chef för Kapitalförvaltningen. Lars Ericsson tillträdde i oktober som chef för Försäljning efter att ha varit tillförordnad chef sedan Bo Ågren lämnade tjänsten under maj månad.

Under 2018 har koncernledningen setts över och består

¹ Notera att i en tjänstepensionsförsäkring går överskottet till den försäkrade arbetstagaren som är förmånstagare och ersättningsberättigad.

efter översynen av Frans Lindelöw, Pia Marions, Anna-Carin Söderblom Agius, Lars-Göran Orrevall, Johanna Cerwall, Lars Ericsson och Johan Clausén.

Försäljning av den danska verksamheten

Under 2018 träffade Skandias livbolag ett avtal om försäljning av den danska verksamheten till det danska pensionsbolaget AP Pension. Försäljningen är ett led i Skandias strategi att fokusera på den svenska marknaden. Affären verkställdes per den 1 januari 2019.

Skandia blir ny försäkringsgivare åt AI Pensions kunder

Skandias livbolag och AI Pension beslutade under året att Skandia ska ta över samtliga delar av AI Pensions försäkringsbestånd och verksamhet. AI Pension hanterar cirka 22 000 försäkringar och förvaltar tillgångar om cirka 8 miljarder kronor. Formella godkännanden om överlåtelsen har fattats hos AI Pension, Skandia och de berörda kollektivavtalsparterna. Överlåtelsen genomfördes per den 1 april 2019 efter godkännande av Finansinspektionen. Genom överlåtelsen blir Skandias livbolag förvaltare av arkitekternas och ingenjörernas försäkringar, vilket inkluderar arkitektföretagens ITP 2.

Återbäringsränta

Under större delen av året har återbäringsräntan på kundernas traditionellt förvaltade försäkringskapital legat på 6 procent med undantag av en temporär höjning under juli månad. Med anledning av en hög kollektiv konsolideringsgrad höjde Skandias livbolag återbäringsräntan till 40 procent under juli för att främst befintliga kunder skulle få del av det uppbyggda

överskottet. Den 1 december 2018 justerades återbäringsräntan till 5 procent.

Nya redovisningsregler

En ny redovisningsstandard för finansiella instrument, IFRS 9, trädde ikraft den 1 januari 2018. IFRS 9 ersätter IAS 39 och introducerar nya krav för klassificering och värdering av finansiella tillgångar och finansiella skulder. Dessutom innehåller standarden regler om kreditförlustreservering och säkringsredovisning. Tillämpningen av IFRS 9 har inte medfört någon finansiell effekt vid övergången. Övriga nya eller ändrade redovisningsregler har inte haft någon väsentlig inverkan på Skandias livbolags finansiella rapporter.

A.2 Försäkringsresultat

Resultatet före skatt för Skandias livbolag uppgick till 10 745 494 (25 480 589) kSEK. Det lägre resultatet är främst hänförligt till utvecklingen på de finansiella marknaderna, vilken medfört att kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen minskat jämfört med föregående år och uppgick till 6 852 750 (22 189 921) kSEK eller 2,6 (6,6) procent. För mer information om årets avkastning se avsnitt A.3 Investeringsresultat nedan.

De försäkringstekniska avsättningarna har ökat under 2018 med 6 285 340 (5 558 916) kSEK. Förändringen är en följd av ett positivt kundkassaflöde och lägre marknadsräntor. Ökningen har dock motverkats av främst byte av diskonteringsränta för tjänstepensionsförsäkring samt ändrade antaganden för skattebelastning.

Premieinkomsten inom Försäkring med rätt till överskott

Tabell A.2 Resultat per affärsgrän (kSEK)

2018	Totalt	Livförsäkring	
		Sjukförsäkring	Försäkring med rätt till överskott
Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)	26 329 727	970 322	25 359 405
Kapitalavkastning, netto	6 852 750	188 264	6 664 486
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)	-13 641 277	-849 655	-12 791 622
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	-6 285 340	69 961	-6 355 301
Driftskostnader	-1 821 456	-170 178	-1 651 278
Övriga tekniska kostnader	-670 357	-428 566	-241 791
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	10 764 047	-219 852	10 983 899
Bokslutsdispositioner	-18 553	-4 996	-13 557
Resultat före skatt	10 745 494	-224 848	10 970 342
Skatt	-665 464	14 823	-680 287
ÅRETS RESULTAT	10 080 030	-210 025	10 290 055

Fortsättning Tabell A.2 Resultat per affärsgren (kSEK)

2017	Totalt	Livförsäkring	
		Sjuk- försäkring	Försäkring med rätt till överskott
Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)	24 256 535	779 016	23 477 519
Kapitalavkastning, netto	22 189 921	426 083	21 763 838
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)	-13 203 545	-579 693	-12 623 852
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	-5 558 916	148 461	-5 707 377
Driftskostnader	-1 702 461	-167 988	-1 534 473
Övriga tekniska kostnader	-473 103	-325 398	-147 705
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	25 508 431	280 481	25 227 950
Bokslutsdispositioner	-27 842	-25 578	-2 264
Resultat före skatt	25 480 589	254 903	25 225 686
Skatt	-835 981	43 276	-879 257
ÅRETS RESULTAT	24 644 608	298 179	24 346 429

har fortsatt att öka, särskilt inflytten av kapital från andra försäkringsbolag, till följd av konkurrenskraftig återbäringsränta i kombination med goda nyckeltal i övrigt. Premieinkomsten uppgick till 26 329 727 (24 256 535) kSEK.

A.3 Investeringsresultat

Årets totalavkastning i den traditionella livportföljen uppgick sammantaget till 2,6 (6,6) procent. Under 2018 ökade oron på de finansiella marknaderna i takt med att centralbankernas stimulanser minskade. Även en viss avmattning i konjunkturstatistiken och politisk osäkerhet bidrog till oron. Året avslutades med globalt relativt kraftigt fallande aktiemarknader och ökad volatilitet. Nedgångarna på världens börser har gett utslag även i Skandias livbolags portfölj. De traditionella tillgångarna, det vill säga räntebärande värdepapper och noterade aktier, hade ett tungt år med sammantaget negativ avkastning. Samtidigt bidrog de alternativa tillgångsslagen och en stor andel utländsk valuta positivt till totalavkastningen.

Tabell A.3.a Kapitalavkastning, netto

kSEK	2018	2017
Utdelning på aktier och andelar	4 572 089	4 477 615
Ränteintäkter, netto	4 341 264	4 237 805
Valutareultat, netto	8 452 066	-8 338 946
Realiserat resultat, netto		
Aktier och andelar	13 749 206	13 743 865
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-2 926 657	-1 727 661
Orealiserat resultat, netto		
Aktier och andelar	-19 777 053	12 377 216
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-94 082	-1 155 233
Nedskrivning av dotterbolagsaktier	-1 234 280	-1 165 552
Kapitalförvaltningskostnader	-157 694	-165 968
Övriga finansiella kostnader	-72 109	-93 220
Total kapitalavkastning, netto	6 852 750	22 189 921

Tabell A.3.b Totalavkastning över tid

2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
16,4%	9,4%	3,2%	7,3%	6,7%	13,6%	5,3%	8,2%	6,6%	2,6%

Tabell A.3 c Totalavkastningstabell

Placeringsstillgångar, netto	Marknadsvärde (kSEK)		Andelar (%)		Totalavkastning (%)	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Nominella obligationer	169 968 769	149 574 209	38,6	34,8	0,8	0,6
Svenska realobligationer	25 244 570	23 762 368	5,7	5,5	1,6	1,1
Svenska aktier	32 803 160	33 932 820	7,5	7,9	-6,7	10,4
Utländska aktier	50 411 784	67 638 826	11,5	15,8	-6,3	18,0
Fastigheter	49 223 000	48 933 000	11,2	11,4	9,3	11,9
Onoterade bolag	45 947 550	42 065 056	10,4	9,8	26,4	10,4
Alternativa investeringar	40 376 298	35 504 201	9,2	8,3	4,2	0,2
Affärsstrategiska tillgångar ¹⁾	18 954 532	20 501 873	4,3	4,8	-0,4	1,8
Övrigt	6 929 390	7 214 214	1,6	1,7	—	—
Totalt i traditionell förvaltning²⁾	439 859 053	429 126 567	100%	100%	2,6	6,6
Produktspecifika tillgångar	7 249 068	7 358 358				
Totalt förvaltad kapital	447 108 121	436 484 925				

¹⁾ Avser Skandias livbolags dotterbolag till verkligt värde exklusive Skandia Fastigheter Holding AB som redovisas under posten Fastigheter.

²⁾ Totalavkastningstabellen är upprättad i enlighet med Svensk Försäkrings rekommendationer, se vidare "Totalavkastningstabell-Rekommendationer för årlig rapportering av totalavkastning".

Det främsta bidraget till portföljens totala avkastning kom från private equity (onoterade bolag) som under 2018 avkastade 26,4 procent. Även investeringar inom infrastruktur hade ett år med god avkastning på 17,3 procent.

Räntebärande placeringar hade en svag positiv utveckling och bidrog med knappt 0,4 procent till årets totalavkastning. Noterade aktier, som under året även viktats ned i portföljen, hade ett tungt år där i synnerhet avslutningen var negativ. Svenska aktier avkastade -6,7 procent och utländska aktier -6,3 procent. Totalt gav noterade aktier ett negativt bidrag till totalavkastningen på -1,2 procent. Svagaste delaktiemarknad på helåret var tillväxtmarknader.

Fastigheter utvecklades väl och med en absolut avkastning på 9,3 procent bidrog tillgångsslaget med 1,0 procent till totalavkastningen. Den svenska kronan hade en fortsatt svag utveckling och tappade mot de flesta större valutor, kronförsvagningen bidrog positivt till årets avkastning.

Placeringar i dotter- och intressebolag enligt finansiell redovisning uppgick till 40 613 419 (42 176 788) kSEK. Förändringen från föregående år beror huvudsakligen på nedskrivning av värdet av innehavet i Skandias Link Livsförsäkring A/S. För mer information se Skandia Årsredovisning 2018 (skandia.se), not 24 Placeringar i koncernföretag och intresseföretag.

Eventuella vinster och förluster som redovisas mot eget kapital via övrigt totalresultat

Skandias livbolag redovisar vinster och förluster på placeringstillgångar i resultaträkningen och därmed sker ingen redovisning direkt mot eget kapital via övrigt totalresultat.

Investeringar i värdepapperisering

Skandias livbolag har inga investeringar i värdepapperisering.

A.4 Resultat från övriga verksamheter

Leasingavtal

I egenskap av leasetagare har Skandias livbolag ingått ett antal operationella leasingavtal. De avser hyra av lokaler. Den totala leasingkostnaden för året uppgick till 161 773 (159 269) kSEK. Det sammanlagda beloppet av framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara operationella leasingavtal per den 31 december 2018 uppgick till 775 107 (605 534) kSEK.

A.5 Övrig information

Ingen övrig materiell information om verksamhet och resultat finns att rapportera.

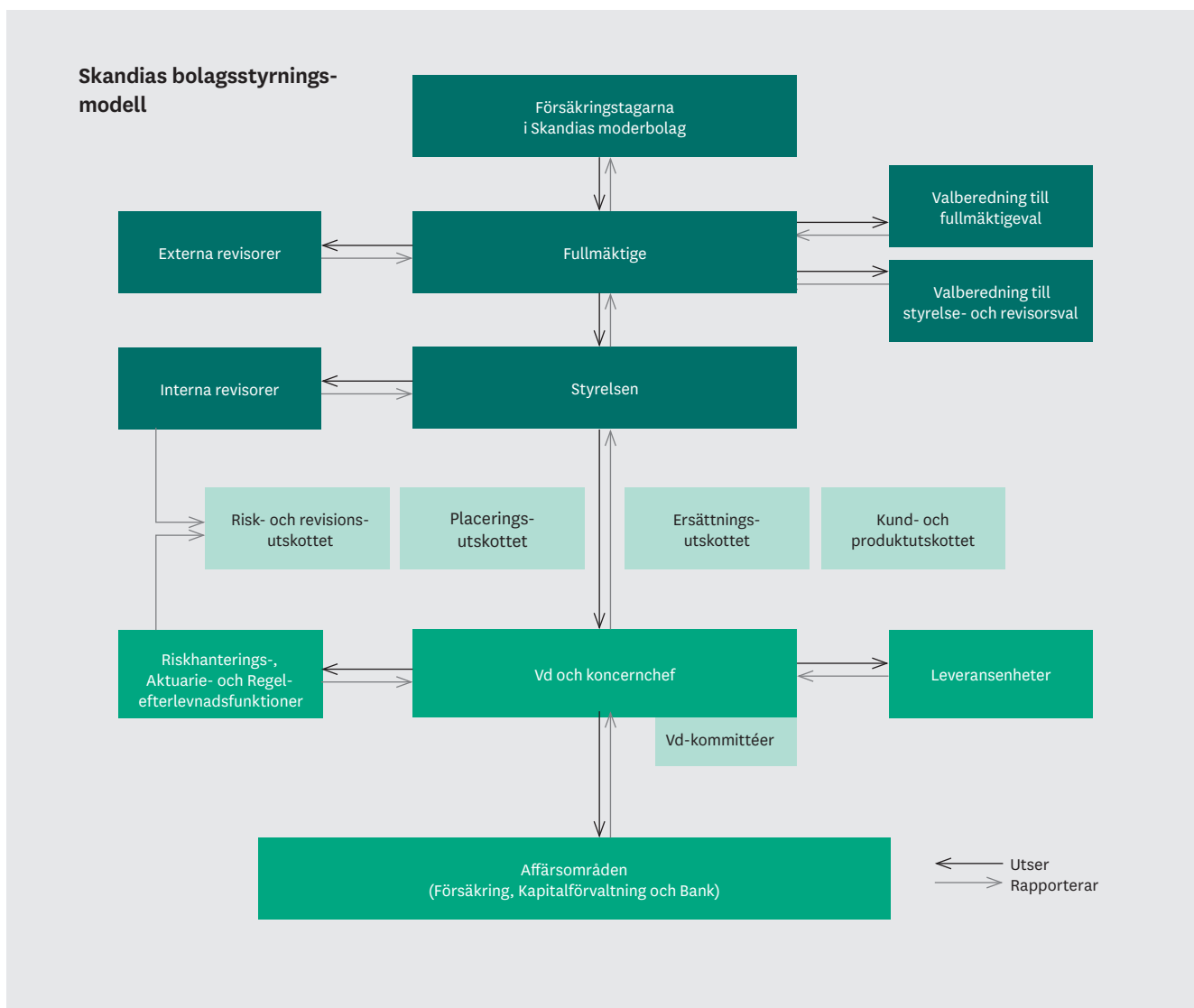
B Företagsstyrningssystem

Enligt FRL ska ett försäkringsföretag ha ett företagsstyrningssystem som säkerställer att företaget styrs på ett sunt och ansvarsfullt sätt. Företagsstyrningssystemet innefattar bland annat styrande dokument, centrala funktioner, system för internkontroll, system för riskhantering samt utläggning av verksamhet och styrdokument vilka reglerar detta. Inom ramen för företagsstyrningssystemet ska Skandias livbolag säkerställa att den som ingår i styrelsen, är verkställande direktör eller är ersättare för någon av dem, eller den som ansvarar för eller utför arbete i en central funktion i bolaget är lämplig. Med centrala funktioner avses riskhanteringsfunk-

tionen, funktionen för regelefterlevnad, aktuariefunktionen och internrevision.

B.1 Allmän information om företagsstyrningssystemet

Skandias livbolag ägs av kunderna och styrs genom 21 representanter i ett fullmäktige. Representanterna väljs av kunderna för tre år i taget med val varje år av sju fullmäktigeledamöter. Fullmäktige är Skandias livbolags högsta beslutande organ och rösträtten på bolagsstämman utövas i sin helhet av fullmäktige. Fullmäktiges uppgift är att utöva ägarfunktionen.

Bolagsstämma

Vid ordinarie bolagsstämma fastställs resultat- och balansräkning samt utses revisorer och ledamöter i styrelsen. Det beslutas också om arvoden till styrelseledamöter och revisorer samt ansvarsfrihet för styrelsen och vd.

Bolagsstämman i Skandias livbolag beslutar även om en ägarinstruktion som anger de värderingar och övergripande principer som ska vara vägledande för moderbolagets verksamhet. Ägarinstruktionen kompletterar det som sägs i bolagsordningen om verksamheten och styrningen i moderbolaget samt beskriver hur kunderna genom ett fullmäktige utövar ägarrollen.

Fullmäktiges ordförande och de två vice ordförandena utgör fullmäktiges presidium. Presidiet är en samordnande grupp vars uppgift är att underlätta informationsutbytet mellan styrelsen och fullmäktige. Det kan kalla till extra stämma och efter delegation från fullmäktige bestämma om regler rörande delägares och andras insyn och inflytande på bolagsstämma.

Styrelsen

Styrelsen är enligt FRL ansvarig för Skandias livbolags organisation och förvaltningen av dess angelägenheter. Den beslutar om den strategiska inriktningen, utser vd och fastställer styrdokument. Styrelsen ska se till att det finns lämpliga interna regelverk för riskhantering. Till styrelsens uppgifter hör också att se till att det finns en tillfredsställande kontroll över redovisningen och medelsförvaltning. Styrelsen följer löpande verksamhet, ekonomiska resultat och kapitalförvaltning. Vidare hanterar och beslutar styrelsen i frågor som rör ersätningar till ledande befattningshavare i Skandiagruppen.

Ordföranden leder arbetet i styrelsen och har kontinuerliga kontakter med vd. I kontakterna med vd är syftet att fungera som samtalspartner och följa bolagets löpande utveckling samt frågor av strategisk karaktär. Ordföranden ansvarar för att styrelsens arbete är välorganiserat och bedrivs på ett effektivt sätt. Det innebär bland annat att styrelsen regelbundet uppdateras om Skandias livbolags verksamhet, får ändamålsenlig utbildning och tillräckliga beslutsunderlag för att arbetet ska kunna fungera effektivt. Ordföranden ska kontrollera att styrelsens beslut verkställs och ta initiativ till styrelsens årliga utvärdering av sitt arbete. Ordföranden ska också enligt ägarinstruktionen, tillsammans med vd, och i samråd med fullmäktiges presidium säkerställa att fullmäktige på ett lämpligt sätt löpande får information om hur verksamheten utvecklas.

Styrelsens ordförande sammanställer, i dialog med vd, dagordning för styrelsemötena och ansvarar för att ta fram informations- och beslutsunderlag till dessa möten. Vd ser till att

styrelsens ledamöter får information om Skandias livbolags utveckling för att kunna fatta väl underbyggda beslut.

Styrelsen har fyra utskott som är beredande och som endast fattar beslut i de fall då styrelsen delegerat beslutanderätten till utskottet. Utskottens uppgifter är fastställda av styrelsen i särskilda instruktioner. Särskilda regler finns beträffande ordförandeskap i utskotten samt krav på styrelseledamöters oberoende i förhållande till bolaget. Utöver styrelseledamöterna är befattningshavare i Skandia-gruppen adjungerade till utskotten och deltar i sammanträdena i den utsträckning som begärs.

Risk- och revisionsutskott

Risk- och revisionsutskottet är ett permanent utskott inom styrelsen som inrättats med uppdrag att övervaka och kvalitetssäkra moderbolagets och Skandias riskhantering, styrning och interna kontroll, redovisning, finansiella rapportering och tillsynsrapportering. Hela styrelsen är medlemmar i utskottet varför utskottet kan fatta beslut i alla frågor som omfattas av uppdraget. En central del i utskottets ansvar är att övervaka att företagsstyrningssystemet säkerställer att bolaget styrs på ett sunt och ansvarsfullt sätt. Utskottet ska även hålla sig informerat om revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen samt övervaka den externa revisorns opartiskhet och självständighet.

Placeringsutskott

Styrelsens placeringsutskott har ett särskilt ansvar för förvaltningen av Skandias livbolags finansiella placeringstillgångar. Utskottet förbereder styrelsebeslut i strategiska placeringsfrågor, fattar beslut om den övergripande tillgångsfördelningen inom de ramar som styrelsen beslutar och det riskmandat som har tilldelats samt utvärderar löpande förvaltningens resultat och risktagande. I beslutsprocessen rörande den övergripande fördelningen av tillgångsslag ska utskottet beakta solvensrisk-, skuldtäcknings- och konsolideringspolicier samt legala och avtalsenliga restriktioner, säkerställa att portföljrisken ligger inom riskmandatet, fastställa avkastningskrav och förvaltningsstrategier för tillgångsslag samt fatta beslut om rebalanseringspolicy och kreditinstruktion.

Kund- och produktutskott

Kund- och produktutskottet har bland annat till uppgift att inför styrelsemöten bereda strategiska frågor med särskilt kundintresse. Hit räknas även beredning av principiella frågor rörande över- och underskottshantering i den mån frågor inte ligger inom ramen för Risk- och revisionsutskottets ansvarsområde.

Ersättningsutskott

Ersättningsutskottet förbereder styrelsens beslut om ersättningsfrågor rörande bland annat ledande befattningshavare i Skandias livbolag. Bland utskottets uppgifter ingår att bereda och föreslå ersättningsvillkoren för vd samt vd:s förslag om ersättningar till Skandialeddningen och andra som är direkt ansvariga inför styrelsen. Utskottet godkänner vidare styrelsebeslut som tagits i dotterbolag om ersättningar till respektive dotterbolags vd.

Verkställande direktör (Vd)

Vd, som även är koncernchef i Skandia, ansvarar för Skandias livbolags löpande förvaltning enligt de riktlinjer och anvisningar som styrelsen meddelar. Vd är den tjänsteman som ytterst ansvarar för att styrelsens strategiska inriktning och andra beslut implementeras och följs samt att riskhantering, styrning, IT-system, organisation och processer är tillfredsställande. Vd kan delegera beslutanderätt till underordnade medarbetare, både inom ramen för sitt beslutsmandat för den löpande verksamheten, och den beslutsrätt som vd anförtrots av styrelsen utöver detta mandat. Förutom de övergripande principerna för Skandias livbolags bolagsstyrning, vilka framgår av ägarinstruktionen beslutad av bolagsstämman samt av styrelsens arbetsordning, företagsstyrningspolicy och den av styrelsen beslutade dotterbolagsmanualen, har vd beslutat om mer detaljerade regler avseende styrnings- och organisationsstruktur.

Vd har utsett en koncernledningsgrupp och ansvarsuppdeleningen inom denna regleras i mandat för respektive befattningshavare. Vd leder arbetet i koncernledningen samt fattar beslut efter samråd med dess ledamöter. Vd har inte delegerat någon beslutanderätt till koncernledningen varför det ytterst är vd som fattar beslut i ärenden som hanteras av koncernledningen. Vd har även inrättat tvärfunktionella kommittéer för hantering av frågor som berör flera intressenter såsom affärsområden, leveransenheter samt riskhanterings- och aktuariefunktionen.

För mer information om roller och ansvar i Skandias livbolags företagsstyrningssystem hänvisas till Skandia Årsredovisning 2018 (skandia.se), Bolagsstyrningsrapport sida 54-62.

Systemen för internkontroll och riskhantering

Inom Skandiagruppen finns gemensamma system för internkontroll och riskhantering, vilka implementeras bland annat genom styrelsebeslutade policyer, instruktioner beslutade av vd samt verksamhetsanpassade riktlinjer. Respektive styrdokumentägare i moderbolaget har ett ansvar för att säkerställa att regelverket implementeras i verksamheten i det egna bolaget samt för att utarbeta förslag på regelverk som

är anpassade till respektive berört dotterbolags verksamhet. Genom detta tillvägagångssätt säkerställs ett enhetligt system inom Skandia.

Internkontroll, risker och regelefterlevnad avrapporteras och behandlas i vd-kommittéer, risk- och revisionsutskott samt styrelse.

Skandias interna kontroll bygger på en verksamhetsanpassad tillämpning av principen med de tre så kallade försvarslinjerna. Dessa ska utgöra den generella grunden för Skandias och därmed Skandias livbolags riskhantering, riskkontroll och regelefterlevnad.

Verksamheten utgör den första försvarslinjen och bär ansvaret för den interna kontrollen i första försvarslinjen, vilket innebär att styra och kontrollera verksamheten med dess risker och krav på regelefterlevnad. I ansvaret ingår att identifiera, mäta/värdera, hantera, följa upp samt rapportera risker inom respektive ansvarsområde. Verksamheten ansvarar vidare för att implementera styrdokument och löpande tillse att externa och interna regler efterlevs. I de mer centrala styrdokumenterna finns krav på bland annat identifiering och hantering av intressekonflikter, system för riskhantering samt upprätthållande av dualitet och säkerställande av kontinuitet i verksamheten.

De centrala funktionerna riskhanteringsfunktionen, aktuariefunktionen samt funktionen för regelefterlevnad utgör andra försvarslinjen och är en viktig del av företagsstyrningssystemet. Funktionerna i den andra försvarslinjen stödjer, övervakar och följer upp verksamhetsstyrningen, riskhanteringen och regelefterlevnaden i verksamheten. Respektive funktion rapporterar minst halvårsvis såväl skriftligt som muntligt till vd och styrelse. Funktionerna inom andra försvarslinjen är till stor del centraliserade inom Skandiagruppen och organisatoriskt placerade i Skandias livbolag. Den valda modellen för, och bemanningen av, de centrala funktionerna säkerställer ett operativt oberoende och tillräckliga resurser.

Internrevision utgör den tredje försvarslinjen. Internrevision är en oberoende säkrings- och rådgivningsverksamhet, direkt underställd styrelsen genom styrelsens risk- och revisionsutskott och organisatoriskt helt separerad från övrig verksamhet. Arbetet omfattar att granska och utvärdera systemet för och effektiviteten i den interna styrningen och kontrollen, inklusive funktionerna för riskhantering och regelefterlevnad samt aktuariefunktionen. Internrevision innehar även uppdraget som oberoende granskningsfunktion enligt Lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Chefen för Internrevision rapporterar minst kvartalsvis såväl skriftligt som muntligt direkt till styrelsen samt håller vd löpande informerad.

Materiella ändringar i systemet för företagsstyrning

I december 2018 beslutade styrelsen om en ny företagsstyrningspolicy som övergripande beskriver beståndsdelarna i Skandiagruppens företagsstyrningssystem. Styrdokumentet är ett led i arbetet med att förtydliga Skandias styrmodell och mandaten inom denna. Följdändringar avseende berörda styrdokument och övrigt implementeringsarbete kommer att genomföras under 2019. Utöver detta har inga materiella ändringar i systemet för företagsstyrning förekommit.

Ersättningar

Bolagsstämman fattar beslut om riktlinjer för ersättning till Skandias livbolags vd och andra i Skandias koncernledning. Riktlinjerna anger bland annat att den enskildes samlade totala ersättning ska vara marknadsmässig och endast ges i form av fast lön, pension, risk- och sjukvårdsförsäkringar och sedvanliga förmåner, exempelvis förmånsbil. Sedan 2013 har Skandia inte någon rörlig ersättning till de anställda med undantag av provision till de finansiella rådgivarna och resultatandelsstiftelsen Skandianen. Koncernledningen är dock inte berättigad till utfall i resultatandelsstiftelsen.

Beslut om ersättningar till ledande befattningshavare ska fattas av Skandias livbolags styrelse efter beredning i styrelsens ersättningsutskott. För mer detaljerad information om Skandias livbolags styrdokument avseende ersättningar samt principer för ersättning hänvisas till Skandia Årsredovisning 2018 (skandia.se), not 54 Medelantal anställda samt löner och ersättningar. En beskrivning av Skandias livbolags pensioner framgår av Skandia Årsredovisning 2018 (skandia.se), not 43 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser.

Materiella transaktioner

Med materiella transaktioner under rapporteringsperioden avses transaktioner med ägare, med personer som utövar ett betydande inflytande på företaget och ledamöter av förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorganet.

Skandias livbolag är ett ömsesidigt bolag vilket innebär att allt överskott går till bolagets försäkringstagare. Samtliga dotterbolag är helägda och får dela ut vinst. Närstående definieras som samtliga bolag inom Skandiakoncernen, styrelseledamöter, fullmäktige och andra ledande befattningshavare i Skandia. Som närstående betraktas även deras närstående och de bolag där Skandias styrelseledamöter och

ledande befattningshavare har styrelseuppdrag. Med dessa personer och bolag förekommer dock inga transaktioner utöver normala kundtransaktioner på marknadsmässiga villkor. För information om materiella transaktioner under rapporteringsperioden hänvisas till Skandia Årsredovisning 2018 (skandia.se), not 55 Upplýsingar närstående. Mellan bolag inom Skandia förekommer transaktioner baserat på marknadspris där så anges i not 55. Annars grundas transaktionerna på självkostnadsprincipen. Transaktioner mellan moderbolaget, dess ledande befattningshavare, styrelse och fullmäktige framgår av not 54.

B.2 Lämplighetskrav

Bolagsstämman fastställer genom en instruktion till valberedningen de kriterier och processer som ska användas vid bedömning av lämpligheten hos dem som avses ingå i styrelsen för bolaget. Motsvarande policy beslutas av styrelsen för att fastställa de kriterier och processer som ska användas vid bedömning av lämpligheten hos den som ska vara vd och de som avses ansvara för centrala funktioner i bolaget eller utföra arbete i en central funktion. Styrelseledamot, vd, ansvarig för central funktion samt utförare av arbete i en central funktion är i det följande gemensamt benämnda Personkretsen.

Lämplighetsbedömning av Personkretsen

Personer i Personkretsen ska vid var tid ha de insikter och de erfarenheter som måste krävas av den som deltar i styrningen av ett försäkringsföretag och även i övrigt vara lämpliga för en sådan uppgift.

Skandias livbolag säkerställer att de personer som ingår i Personkretsen uppfyller kraven på kvalifikation och tar hänsyn till de olika uppgifter som har tilldelats enskilda personer för att garantera en lämplig mångfald när det gäller kvalifikation, kunskaper och relevant erfarenhet, så att företaget drivs och övervakas på ett professionellt sätt. Bedömningen av om en person har nödvändiga kvalifikationer innefattar en granskning av personens professionella meriter, formella kvalifikationer, kunskaper och relevanta erfarenheter inom försäkringssektorn, andra finanssektorer eller andra branscher. Bedömningen av om en person uppfyller kravet på gott anseende innefattar en granskning av personens ärlighet och ekonomiska ställning baserad på dokumentation avseende dennes anseende, uppträdande och yrkesutövande.

Process*När lämplighetsbedömningar ska göras*

Bolaget gör lämplighetsbedömningar av personer i Personkretsen kontinuerligt.

Den första lämplighetsbedömningen görs innan personen anställs alternativt tillsätts. Därefter görs förnyad lämplighetsbedömning årligen eller när olika händelser gör det motiverat att verifiera att personen är fortsatt lämplig.

Utförande av lämplighetsbedömningar

Styrelsen, genom dess ordförande, ansvarar för att det görs lämplighetsbedömningar av vd, ersättare för denne och ansvarig för funktionen för internrevision. Vd ansvarar för att det görs lämplighetsbedömningar av ansvariga för företagets funktioner för riskhantering och regelefterlevnad samt aktuarifunktion.

Respektive ansvarig för central funktion ansvarar för att det görs lämplighetsbedömningar av de som utför arbete inom den aktuella funktionen.

Underlag för lämplighetsbedömningar

Bedömningen av om en person uppfyller tillräckliga kvalifikationer görs inom ramen för Skandias livbolags vid var tid gällande rekryteringsprocess. Bedömningen av en persons anseende baseras på resultatet av genomförd bakgrundskontroll. För vd, ersättare för denne och ansvariga för centrala funktioner görs en fördjupad bakgrundskontroll. Lämplighetsbedömning som genomförs årligen respektive vid sådan händelse som gör det motiverat att verifiera att personen är fortsatt lämplig baseras på de vid den aktuella tidpunkten gällande kraven för rollen.

Lämplighetsbedömning av anställda som ingår i distributionskretsen

Anställda som direkt deltar i, eller ansvarar för, distributionen av försäkringar genomgår en lämplighetsbedömning i enlighet med de krav som uppställs i Skandias policy om lämplighetsbedömning och innefattar en kontroll av att personer inom distributionskretsen uppfyller kraven på kvalifikationer, kunskap och relevant erfarenhet samt en fördjupad bakgrundskontroll för att säkerställa att personerna möter de uppställda vandelskraven. Uppföljande kompetenskontroller sker därefter årligen samt vid sådan händelse som gör det motiverat att verifiera att personen är fortsatt lämplig baserat på de vid var tid uppställda kraven för yrkesrollen.

Lämplighetsbedömning av personal som arbetar med åtgärder mot penningtvätt

Även anställda som arbetar med frågor rörande penningtvätt och finansiering av terrorism genomgår en lämplighetsbedömning för att säkerställa att de är lämpliga att utföra sina arbetsuppgifter. Penningtvättsanställda ska ha kunskaper om och erfarenheter av området penningtvätt och finansiering av terrorism på en nivå som är lämplig med hänsyn till dennes uppgifter och funktion. Lämplighetsprövning av penningtvättsanställda ska göras i enlighet med de krav som vid var tid uppställs i Skandias rekryteringsprocess, vilket bland annat innebär krav på bakgrundskontroll. Lämplighetsprövning görs innan personen anställs och därefter om något inträffar som gör det motiverat att verifiera att personen är fortsatt lämplig.

Lämplighetsbedömning av andra anställda

Lämplighetsbedömning av Skandias livbolags personal i övrigt görs i enlighet med de krav som vid var tid uppställs i bolagets rekryteringsprocess, vilket bland annat innebär krav på bakgrundskontroll.

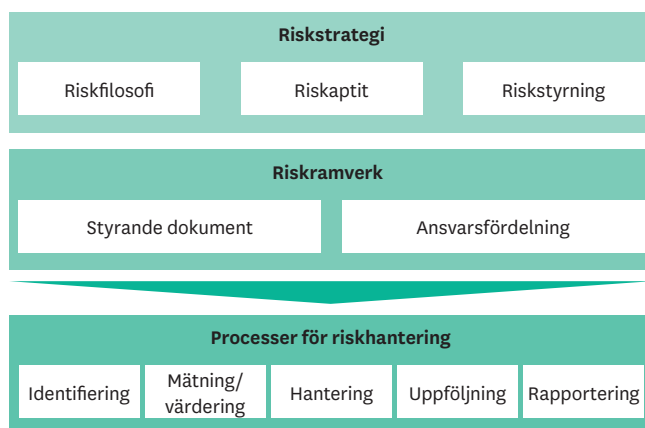
Anmälningsskyldighet

De funktioner som omfattas av krav på anmälan till Finansinspektionen är de funktioner som räknas upp i 10 kap 5 § andra stycket FRL, det vill säga den som ingår i styrelsen för bolaget eller är vd i det, eller ersättare för någon av dem, eller den som ansvarar för en central funktion. Bolaget anmäler förändringar i den personkrets som omfattas av anmälningsskyldigheten samt om någon av de personer som omfattas av anmälningsskyldigheten har ersatts på grund av att han eller hon inte längre uppfyller lämplighetskraven.

B.3 Riskhanteringssystem inklusive egen risk- och solvensanalys

Skandias livbolag erbjuder försäkrings- och sparandeprodukter, produkter som innebär ett risktagande för Skandias livbolag. Verksamheten ger upphov till olika typer av risker, såsom försäkringsrisk, marknadsrisk och operativ risk. För att Skandias livbolag ska kunna maximera värdet till sina kunder över livstiden av deras försäkringar, samtidigt som de inte utsätts för alltför stora risker, behöver riskerna hanteras på ett lämpligt och effektivt sätt. Styrelsen har beslutat om ett system för riskhantering som innehåller de strategier, processer och rapporteringsrutiner som behövs för att Skandias livbolag fortlöpande ska kunna identifiera, mäta/värdera, hantera, följa upp och rapportera sina risker.

Riskhanteringssystem

Riskstrategi

En viktig del av riskhanteringssystemet är riskstrategin genom vilken styrelsen sätter övergripande ramar för Skandias livbolags risktagande. Riskstrategin ska överensstämma med affärsstrategin och ses över vid ändrade interna eller externa förutsättningar som signifikant påverkar eller kan komma att påverka riskbilden.

Riskstrategin omfattar begreppen riskfilosofi, riskaptit samt riskstyrning. Riskfilosofin anger Skandias livbolags inställning till risk och risktagande och består av ett antal principer som styr risktagande, till exempel att Skandias livbolag verkar för en sund riskkultur baserad på öppenhet, transparens och kompetens. För att säkerställa att Skandias livbolag följer de principer som anges av riskfilosofin, behövs en riskaptit som begränsar vilka risker och hur mycket risk Skandias livbolag utsätter försäkringstagarna för.

Riskaptiten omfattar restriktioner kopplade till kapitalstyrka. En av de mest centrala restriktionerna avser risken för att Skandias livbolag inte kan fullfölja sina åtaganden enligt försäkringsavtal mot försäkringstagare och andra ersättningsberättigade. Genom att besluta om en restriktion för denna risk sätter styrelsen en begränsning för Skandias livbolags samlade exponering mot försäkringsrisk, marknadsrisk, kreditrisk samt operativ risk. Restriktionen begränsar den totala risknivån på såväl kort som lång sikt genom att fastställa hur mycket kapital Skandias livbolag behöver hålla för sina risker, så kallade kapitalkrav. Restriktionen avser såväl legala som interna kapitalkrav. De interna kapitalkraven beräknas med Skandias livbolags interna kapitalmodell.

Vidare omfattar riskaptiten en begränsning för likviditetsrisk i form av restriktioner för likviditetsrisk och skuldtäck-

ning. Riskaptiten är även anpassad efter Skandias livbolags affärsmodell, speciella förutsättningar och verksamhet genom att styrelsen beslutat om riskaptitrestriktioner för värderisk, värdefördelningsrisk och robusthet. Värderisk och värdefördelningsrisk syftar till att begränsa till exempel sänkningar av pensioner inom försäkringar med traditionell förvaltning. Robusthet syftar till att begränsa risken för att tillgångsallokeringen i traditionell förvaltning inte kan ge god avkastning efter en finansiell stress.

Inom de ramar som ges av riskaptiten ska Skandias livbolag fatta de affärsmässiga beslut som skapar mest värde åt försäkringstagarna. Detta möjliggörs genom en aktiv, framåtblickande riskstyrning som ger vägledning vid beslut kring risktagande. Exempel på processer och beslut genom vilka risker aktivt styrs är prissättning och lönsamhetsuppföljning, produktutveckling samt förvaltningsprocesser inom kapitalförvaltningen.

Riskramverk

Riskstrategin konkretiseras genom riskramverket som omfattar Skandias livbolags ansvarsfördelning för riskhantering samt styrande dokument i form av policyer, instruktioner och riktlinjer. Styrdokumenten fastställer riktlinjer och limiter för hantering av respektive riskkategori samt principer för fördelning av överskott.

Ansvarsfördelning

Genom att styrelsen beslutar om system för riskhantering inklusive riskstrategi och de övergripande delarna av riskramverket i form av policyer, fastställer den Skandias livbolags attityd till risk. Styrelsen har det yttersta ansvaret för risknivå och bedömning av kapitalbehov.

Vd har det övergripande operativa ansvaret för styrning, hantering och kontroll av Skandias livbolags risker och svarar för rapportering till styrelsen. Vd ansvarar för att förmedla och implementera styrelsens synsätt avseende riskhanteringssystemet samt säkerställa att det finns en implementerad och väl fungerande intern kontroll. Utifrån styrelsens övergripande styrdokument utfärdar vd mer detaljerade instruktioner för den operativa hanteringen av Skandias livbolags risker. Vd har även delegerat delar av sitt operativa ansvar för riskhantering. Den övergripande riskhanteringen och kontrollen sker under vd:s ledning i den av vd utsedda concernledningen.

Vd har inrättat två tvärfunktionella kommittéer, Asset Liability Management Kommittén (ALM-kommittén) och försäkringskommittén, för hantering av frågor som berör flera

intressenter såsom affärsområden, leveransenheter samt riskhanterings- och aktuariefunktionen. ALM-kommittén har bland annat till uppgift att analysera och bevaka risken för insolvens samt besluta om fördelningen av de kortsiktiga riskmandat som Skandias livbolags kapitalförvaltning och dotterbolagen sedan förfogar över. Försäkringskommittén är ett forum för frågor rörande utformning och förvaltning av försäkringsprodukter inom den svenska verksamheten i Skandia, såväl ur ett risk- och lönsamhetsperspektiv som ur ett skälighets- och kontributionsperspektiv. Affärsrisker, operativa risker och incidenter diskuteras i koncernledningen kvartalsvis. Syftet med riskgenomgången är att erhålla en samsyn om bolagets riskbild med avseende på dessa riskkategorier.

Riskhanteringsfunktionen

Riskhanteringsfunktionen är ansvarig för att utveckla och övervaka riskhanteringssystemet, vilket bland annat omfattar uppföljning och rapportering av Skandias livbolags och Skandiagruppens risker. Riskhanteringsfunktionens ansvar och uppdrag beskrivs i en av styrelsen beslutad policy. Funktionen leds av en riskchef som regelbundet ger en oberoende och samlad bild av Skandias väsentliga risker till vd, ledning och styrelse. Rapporteringen omfattar även aktuell risknivå/-exponering mot Skandias livbolags riskaptitrestriktioner samt rekommendationer avseende identifierade brister i riskhanteringssystemet och uppföljning av tidigare lämnade rekommendationer. Rapporteringen sker minst kvartalsvis. I funktionens ansvar ingår att på en övergripande nivå utvärdera att riskhanteringssystemet på ett ändamålsenligt sätt bidrar till att uppnå Skandias livbolags mål.

Riskhanteringsprocesser

Löpande riskhantering

Den löpande hanteringen av risker sker enligt processer som omfattar identifiering, mätning/värdering, hantering, uppföljning och rapportering av risker. Skandias livbolag delar in sina risker i olika riskkategorier enligt tabellen nedan. Generellt gäller att riskhanteringsprocesserna ska vara effektiva i att säkerställa att bolaget verkar i linje med sin affärs- och riskstrategi och att det finns en ändamålsenlig styrning samt

kontroll av risker inom hela organisationen. För en närmare beskrivning av respektive riskkategori se avsnitt C.1-C.6.

Rapportering är en viktig del av riskhanteringen. Riskinformation och rapporter lämnas enligt fastställda frekvenser och tidplaner. Rapporterna innehåller relevant information för att möjliggöra beslut och åtgärder i enlighet med affärs- och riskstrategin samt interna och externa regler.

Definition

Livförsäkringsrisk (risker som uppstår i och med att försäkra individers liv)

Livförsäkringsrisk avser risken för förlust till följd av att verkligt utfall avviker från förväntat, exempelvis avseende livslängd och dödlighet. Livförsäkringsrisk kan delas upp i langlevnadsrisk, dödlighetsrisk, katastrofrisk (inom livförsäkring), driftkostnadsrisk och kundbeteenderisk.

Sjukförsäkringsrisk (risker som uppstår i och med att försäkra individers hälsa)

Sjukförsäkringsrisk avser risken för förlust på grund av underskattning av premier eller för lågt värderade försäkringstekniska avsättningar till följd av ökat insjuknande, permanent minskat tillfrisknande samt ökad sjuklighetsgrad hos redan sjuka. Det finns även en katastrofrisk inom sjukförsäkringsrisk till följd av risken för bland annat massolycksfall, koncentration och pandemi.

Marknadsrisk

Risken för förlust till följd av att värderingen av Skandias livbolags finansiella tillgångar minskar eller att värderingen av bolagets försäkringstekniska avsättningar ökar på grund av prisförändringar på de finansiella marknaderna.

Kreditrisk

Risken för förlust till följd av att en kredittagare fallerar, det vill säga inte fullgör sina förpliktelser. Kreditrisk kan delas upp i emittentrisk, motpartsrisk och koncentrationsrisk.

Likviditetsrisk

Risken för att Skandias livbolag vid förfalldatum inte kan fullgöra sina betalningsåtaganden eller endast kan göra detta till höga kostnader. Särskilt relevant för denna risk är oväntade kassaflöden.

Operativ risk

Risken för förlust till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. Definitionen inkluderar även legal risk samt compliancerisk, det vill säga risk för bristande efterlevnad av externa och interna regelverk.

Affärsrisk

Risken för att Skandias livbolags värde reduceras på grund av avvikelser från förväntat utfall för kostnader, volymer och marginaler etcetera.

Interna kapitalkrav

I den interna styrningen använder Skandias livbolag en intern kapitalmodell som mäter storleken på risktagandet i form av kapitalkrav. Till skillnad mot det legala kapitalkravet tillämpas i den interna kapitalmodellen Solvens 2 på hela Skandias livbolag, även tjänstepensionsverksamheten. Den interna kapitalmodellen ger Skandias livbolag en god förståelse av riskerna i verksamheten, vilket är en förutsättning för en effektiv riskstyrning inom bolaget och Skandiagruppen. Kapitalkravet för vissa risktyper beräknas i modellen med den så kallade standardformeln medan kapitalkravet för andra risker, främst risken i noterade och onoterade aktier, valutarisken, fastighetsrisken och ränterisken, modelleras utifrån en internt utvecklad modell. Den interna modellen skiljer sig från de metoder och antaganden som används i standardformeln främst vad avser simuleringsmodell, kalibreringar och hantering av beroenden.

Kapitalkraven baseras på hur tillgångar och skulder utvecklas i olika scenarier givet aktuell balansräkning och placeringsprofil. Kapitalkravet beräknas som största möjliga förluster av kapitalbas sett över ett års riskhorisont och konfidensnivån 99,5 procent. Konfidensnivån betyder att Skandias livbolag med 99,5% säkerhet är solvent under den närmaste ettårsperioden. Skandias livbolag uppfyllde per den 31 december 2018 det interna kapitalkravet med god marginal.

Skandias livbolags fördelning av riskmandat till olika delar av verksamheten baseras på bolagets interna kapitalmodell. Vd:s ALM-kommitté beslutar om fördelning av det samlade riskutrymmet i form av riskmandat som tilldelas riskmandatägare under en överenskommen tidsperiod eller tills nytt riskmandat meddelas. De principer och regler som styr hur riskmandaten ska utnyttjas för att skapa en så god avkastning som möjligt finns angivna i separata riktlinjer, framförallt i Skandias livbolags policy om investeringar i placeringsstillgångar.

Riskhanteringsfunktionen kontrollerar och rapporterar såväl legala som interna kapitalkrav och följer även upp riskmandat och limiter per riskkategori.

Kapitalplanering

Skandias livbolags kapitalplan är en femårig framåtblickande analys av bolagets kapitalposition, i förväntan och i olika stressade marknadsscenarion. Med utgångspunkt i affärsplanen och rådande investeringsplaner görs projektioner av bland annat balansräkning, kapitalbas och kapitalkrav för att analysera kapitalpositionen. I analysen utvärderas bolagets förmåga att fullfölja de garanterade åtagandena gentemot försäkringstagarna, samt förmågan att täcka såväl legala som interna kapitalkrav. I samtliga scenarion utvärderas solvensgrad, fritt kapital och kapitalkvot. I kapitalplanen analyseras även hur bolagets handlingsfrihet vid fördelning av placeringstillgångar kan påverkas givet olika marknadslägen. Därutöver utvärderas hur portföljvarkastning, kollektiv konsolideringsgrad och återbäringsränta utvecklas. Årets scenarioanalys visar på en god finansiell ställning och att Skandias livbolag klarar att täcka såväl legala som interna kapitalkrav i samtliga utvalda scenarion.

Egen risk- och solvensanalys

Skandias livbolag genomför även årligen en egen risk- och solvensanalys (ERSA). ERSA syftar till att säkerställa att Skandias livbolags solvens- och kapitalposition är förenlig med bolagets beslutade riskkapit. I det fall att ERSA leder fram till ett högre kapitalbehov än vad som framgår av det interna kapitalkravet, ska Skandias livbolag ta höjd för detta i den interna solvensriskstyrningen och i kapitalplaneringen genom ett kapitaltillägg som motsvarar det kapitalbehov, utöver det interna kapitalkravet, som har framkommit i ERSA.

Genom ERSA bedöms bolagets aggregerade kapitalbehov på kort (ett år) och medellång sikt (fem år) med utgångspunkt i den egna riskprofilen. Vidare omfattar ERSA riskhanteringsfunktionens utlåtande om efterlevnaden av bestämmelserna kring beräkningen av legala kapitalkrav, interna kapitalkrav och värderingen av kapitalbasen, samt aktuariefunktionens bedömning av efterlevnaden av bestämmelserna kring beräkning av försäkringstekniska avsättningar.

I ERSA utvärderas kapitalpositionen genom tre olika analyser; egen bedömning av kapitalbehov, stresstest och framåtblickande analys. Den egna bedömningen av kapitalbehovet utgår från en ettårig horisont. Bedömningen omfattar samtliga risker som kan ha en materiell påverkan på Skandias livbolags solvensposition, det vill säga även eventuella risker som inte omfattas av det legala eller det interna kapitalkravet. Syftet med analysen är att säkerställa att Skandias livbolag har tillräckligt med kapital för att med 99,5 procents sannolikhet kunna fullfölja sina garanterade åtaganden på ett års sikt, det vill säga i linje med de krav som ställs i bolagets riskkapitrestriktion för solvensrisk. ERSA omfattar även en jämförelse mellan den egna bedömningen av kapitalbehovet, det legala kapitalkravet samt det interna kapitalkravet.

Som en del av ERSA ingår stresstester av de mest materiella riskparametrarna. Stresstesterna omfattar åtminstone ett omvänt stresstest som syftar till att beräkna den stressnivå som leder till insolvens.

Styrelsens styrning av ERSA-processen sker, men begränsas inte till, riktlinjer givna i policy. Styrelsen har delegerat genomförande av ERSA till riskhanteringsfunktionen. Representanter från alla relevanta enheter inom bolaget medverkar i processen och bedömningen. En särskild samordning sker med Finance, Kapitalförvaltningen och Försäkring genom att de egna bedömningarna av kapitalbehov diskuteras i följande forum; ALM-kommittén avseende bedömningen av finansiella risker (inklusive likviditetsrisk) samt försäkringskommittén avseende bedömningen av försäkringsrisker.

ALM-kommittén är även rådgivande i den framåtblickande analysen, bland annat vid framtagande av omvärldsscenarioer samt nivå på förväntade avkastningar till affärs- och kapitalplanen. Förslag till bedömning och underliggande analyser dokumenteras i en årlig rapport som remitteras till ALM-kommittén innan rapporten delges vd och styrelse.

Den årliga rapporten granskas och utmanas av vd och styrelse. Styrelsen i Skandias livbolag godkänner processen samt granskar, utmanar och godkänner ERSA. Efter styrelsens godkännande kommuniceras resultat och slutsatser till berörd personal och en rapport skickas även in till Finansinspektionen.

Skandias livbolags sammantagna bedömning i 2018 års ERSA är att bolaget i dagsläget är tillräckligt kapitaliserat och har en god kapitalsituation.

B.4 Internkontrollsystem

Det interna kontrollsystemet omfattar styrning genom främst styrdokument, processer, rutiner och kontroller samt den organisation och ansvarsfördelning som har utformats för att bidra till en ändamålsenlig och värdeskapande verksamhet, tillförlitlig finansiell rapportering samt efterlevnad av tillämpliga externa regler. Centrala delar i det interna kontrollsystemet är stöd och kontroll av regelefterlevnad samt riskhantering.

Skandias livbolags styrelse har det yttersta ansvaret för att verksamheten bedrivs med en god intern kontroll. För att säkerställa en ändamålsenlig intern kontroll bygger organisation och ansvarsfördelning på en verksamhetsanpassad tillämpning av principen med de tre försvarslinjerna, se närmare under B.1 Allmän information om företagsstyrningssystemet ovan.

Skandias livbolags arbete med risk och intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen baseras på det ramverk som har etablerats av Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). Ramverket har utformats för att säkerställa att finansiell rapportering och redovisning i all väsentlighet är korrekt och tillförlitlig, i enlighet med externa regelverk, redovisningsstandarder samt övriga krav. Ramverket som i Skandia benämns Finansiell Internkontroll bygger på följande fem komponenter kopplade till intern kontroll: Kontrollmiljö, Riskbedömning, Kontrollaktiviteter, Information och Kommunikation samt Uppföljning.

Särskilt om regelefterlevnadsfunktionen

Funktionen för regelefterlevnad är sedan flera år etablerad för Skandias livbolag. Funktionen lämnar råd och stöd i regelefterlevnadsrelaterade frågor till styrelsen, ledningen och

verksamheten. Det uppföljande arbetet inom funktionen utgår från en riskbaserad årsplan beslutad av styrelsen. Funktionen för regelefterlevnad lämnar kvartalsvisa skriftliga rapporter avseende bolagets regelefterlevnad till vd och direkt till styrelsen via risk- och revisionsutskottet, samt närvarar vid de möten då dessa rapporter behandlas. Bolagets regelefterlevnadsfunktion interagerar regelbundet med motsvarande funktioner i övriga bolag inom Skandia.

B.5 Internrevisionsfunktion

Internrevision är en oberoende säkrings- och rådgivningsverksamhet direkt underställd styrelsen genom styrelsens risk- och revisionsutskott. Skandias livbolags internrevision är organisatoriskt separerad från verksamheten. Funktionens arbete är riskbaserat och utförs enligt en flerårig revisionsplan som godkänns årligen av styrelsen. Arbetet omfattar att granska och utvärdera systemet för och effektiviteten i den interna styrningen och kontrollen, inklusive funktionerna för riskhantering och regelefterlevnad samt aktuariefunktionen. Internrevision innehar även uppdraget som oberoende granskningsfunktion enligt Lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Internrevisionens ansvar och uppdrag beskrivs i en av styrelsen beslutad policy.

Ansvaret omfattar Skandias samtliga bolag, med internrevisionschefen som ytterst ansvarig att koordinera internrevisions arbete. Samordning sker med Skandias livbolags externa revisorer och med övriga centrala funktioner. Chefen för internrevision rapporterar regelbundet direkt till styrelsen via risk- och revisionsutskottet, såväl skriftligt som muntligt, samt håller vd löpande informerad. Avrapporteringen inbegriper resultat av granskningar, noterade brister i intern kontroll och riskhantering samt uppföljning på överenskomna åtgärder.

B.6 Aktuariefunktionen

I Skandias livbolag finns en aktuariefunktion som bland annat svarar för kvaliteten i de försäkringstekniska avsättningarnas samt bidrar till bolagets riskhanteringssystem. Försäkringstekniska avsättningar beskrivs närmare i avsnitt D.2. Styrelsen i Skandias livbolag har antagit en policy om aktuariefunktionen där de krav som styrelsen ställer på aktuariefunktionen specificeras. Kraven grundar sig huvudsakligen på de krav som ställs i externa regelverk.

I aktuariefunktionens ansvar ingår att samordna beräkningen av försäkringstekniska avsättningar. Vidare ingår i ansvaret att validera försäkringstekniska avsättningar, bland annat genom att uttala sig om lämpligheten och relevansen i försäkringsmatematiska och statistiska metoder, underlig-

gande modeller samt genom att värdera de antaganden som används vid beräkningen. Aktuariefunktionen utvärderar även övriga försäkringstekniska metoder och parametrar som används inom bolaget, till exempel för fastställande av premier och fördelning av överskott, utifrån vedertagna aktuariella principer samt att dessa och försäkringsvillkoren är förenliga med skälighets- och contributionsprincipen och med bolagets övriga styrdokument, såsom ägarinstruktion med flera. Aktuariefunktionen ansvarar vidare för att bidra till att upprätthålla riskhanteringssystemet, med specifikt ansvar för försäkringsrisker och återförsäkringslösningar.

Aktuariefunktionen rapporterar minst halvårsvis till vd och styrelse.

B.7 Uppdragsavtal

I huvudsak tillhandahåller Skandias livbolag administrativa, förmedlings-, rådgivnings- och IT-relaterade tjänster till övriga bolag inom Skandiagruppen. Via funktionsavtal regleras de uppdrag som moderbolaget har att utföra åt andra Skandiabolag. Skandias livbolag lägger även ut viss operativ verksamhet som är av väsentlig betydelse till dotterbolagen och externa parter, vilket regleras i ett av styrelsen beslutat styrdokument om utläggning av verksamhet. Policyn definierar den verksamhet som omfattas av regler för utläggning i försäkringsbolag. För Skandias livbolag är verksamhet eller funktion som är av väsentlig betydelse sådan som är nödvändig för att kunna tillhandahålla tjänster åt sina kunder. Styrelsens regler avseende utläggning av verksamhet konkretiseras genom riktlinjer som mer i detalj reglerar arbetet inför utläggning och uppföljning av den utlagda verksamheten. Dessa detaljerade regler omfattar bland annat riktlinjer för klassificering av funktioner och tjänster samt kontroll och uppföljning av utlagd verksamhet och riktlinjer om outsourcinganalys.

Bolaget har lagt ut följande verksamheter och funktioner av väsentlig betydelse.

Verksamhet och/eller funktion	Intern/extern leverantör	Land
Kapitalförvaltning	Skandiakoncernen	Sverige
Viss administration av kollektivavtalade pensionsplaner och valcentraltjänster	Skandiakoncernen	Sverige
Inloggning och säkerhet	Skandiakoncernen	Sverige
Viss försäkringsadministration	Skandiakoncernen	Litauen
Drift och förvaltning av IT-infrastruktur	Extern	Sverige
Förvaltning av vissa IT-applikationer	Extern	Sverige, Indien
Arkivering, informationslogistik tjänster samt scanning av dokument	Extern	Sverige

B.8 Övrig information

Bedömning av företagsstyrningssystemet

Styrelsen gör bedömningen att utformningen av Skandias livbolags företagsstyrningssystem säkerställer att bolaget styrs på ett sunt och ansvarsfullt sätt. Bolaget har upprättat de obligatoriska styrdokumenterna för bland annat riskhantering, internrevision och intressekonflikter, vilka fastställs av styrelsen och utvärderas minst en gång om året. De centrala funktionerna rapporterar minst halvårsvis till styrelsen genom dess risk- och revisionsutskott. Avrapporteringen belyser på ett adekvat sätt de risker som föreligger inom verksamheten mot bakgrund av bolagets verksamhet samt art, omfattning och komplexiteten i de inneboende riskerna. Ett viktigt verktyg för styrelsen är ERSA-processen, genom vilken Skandias livbolag bedömer det aggregerade kapitalbehovet på ett och fem års sikt med utgångspunkt i den egna riskprofilen. Sammantaget säkerställer ERSA tillsammans med kapitalplaneringsprocessen att bolaget är tillräckligt kapitaliserat.

Övrig information

Under 2018 har funktionen dataskyddsombud inrättats i Skandia. Dataskyddsombudet övervakar att Skandia följer reglerna om dataskydd. Detta innebär till exempel att dataskyddsombudet stödjer verksamheten i både interna och externa frågor om personuppgifter och är Skandias kontaktperson gentemot Datainspektionen.

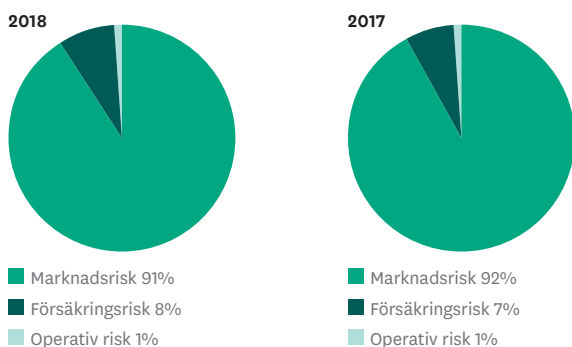
C Riskprofil

Skandias livbolags verksamhet ger upphov till olika typer av risker, där marknadsrisken i den traditionella förvaltningen är dominerande. Andra väsentliga risker är försäkringsrisker, kreditrisker samt operativa risker.

Nedan presenteras en bild av Skandias livbolags aggregerade riskprofil per den 31 december 2018. Av diagrammet framgår att riskprofilen domineras av risk för minskade värden till följd av en negativ utveckling på finansmarknaderna, och då framförallt aktiekursrisk i den traditionella livförvaltningen. Fördelningen mellan olika riskkategorier är i princip oförändrad från föregående år.

Fördelningen i diagrammet baseras på standardformeln enligt Solvens 2-regelverket tillämpat på hela verksamheten.¹

Diagram C Riskprofil per riskkategori

Det legala kapitalkravet, redovisat i avsnitt E.2 Solvenskapitalkrav och minimikapitalkrav, utgörs däremot av en kombination av det äldre Solvens 1-regelverket och Solvens 2.

Notera att Skandias livbolag under 2016 genomförde en metodförändring avseende beräkning av kapitalkravet för kundbeteenderisk (annulationsrisk) enligt standardformeln i Solvens 2-regelverket. Metodförändringen innebar en minskning av kapitalkravet för kundbeteenderisk. Metodförändringen är under granskning av Finansinspektionen. Utfallet av granskningen kan komma att öka kapitalkravet för kundbeteenderisk varmed Skandias livbolags riskprofil skulle ändras i och med att försäkringsrisken då skulle komma att öka.

I det följande beskrivs Skandias livbolags riskprofil uppdelad per riskkategori.

C.1 Försäkringsrisk (teckningsrisk)

Försäkringsrisker delas upp i livförsäkringsrisk (risker som uppstår i och med att försäkra individers liv) samt sjukförsäkringsrisk (risker som uppstår i och med att försäkra individers hälsa).

Med livförsäkringsrisk avses risken för förlust på grund av underskattning av premier eller för lågt värderade försäkringstekniska avsättningar till följd av ändrade antaganden inom livförsäkring. Livförsäkringsrisk kan delas upp i långlevnadsrisk, dödlighetsrisk, katastrofrisk, driftskostnadsrisk och kundbeteenderisk.

Sjukförsäkringsrisk avser risken för förlust på grund av underskattning av premier eller för lågt värderade försäkringstekniska avsättningar till följd av ökat insjuknande, permanent minskat tillfrisknande samt ökad sjuklighetsgrad hos redan sjuka.

Hantering av livförsäkringsrisk

Skandias livbolags livförsäkringsrisker kommer från försäkringsåtaganden i form av traditionell livförsäkring och dödsfallsförsäkring.

Långlevnadsrisk, dödlighetsrisk och katastrofrisk avseende livförsäkring

Långlevnadsrisk avser risken för oförväntad förlust till följd av permanent minskad dödlighet medan dödlighetsrisk avser risken för oförväntad förlust till följd av permanent ökad dödlighet. Katastrofrisk livförsäkring avser risk för oförväntad förlust till följd av ökad dödlighet till följd av extrema eller exceptionella händelser såsom till exempel pandemi.

Livslängden i Sverige har historiskt ökat successivt över tid och denna utveckling förväntas fortsätta. I livslängdsantagandena för beräkning av försäkringstekniska avsättningar ingår därför en förväntad ökning av livslängden. Hur väl antagandet stämmer överens med verkligheten kontrolleras genom regelbundna dödlighetsundersökningar av det egna beståndet och jämförelser med nationell statistik, där slutsatserna används för att justera prissättning samt för att uppdatera antaganden vid beräkning av försäkringstekniska avsättningar. Risken för att tecknad affär är sämre än vad som antagits (moturval) begränsas genom att tillämpa ett produktregelverk som anger under vilka förutsättningar kunder får teckna och ändra sina

¹ Diagrammet visar respektive riskkategoris proportionella riskbidrag beräknat som riskkategorins kapitalkrav delat med summan av alla kapitalkrav.

försäkringar. Till exempel kan ett hälsointyg behövas för att kunden ska få lägga till ett återbetalningsskydd till sin försäkring. Återförsäkring används för att reducera de största individuella exponeringarna inom dödsfallsförsäkring, vilket gör att koncentrationsrisk mot enskilda individer undviks. Skandias livbolag har även en katastrofåterförsäkring som gäller exceptionella händelser med efterföljande skador, vilket således täcker vissa typer av katastrofer.

Driftskostnadsrisk

Driftskostnadsrisk avser risken för oförväntad förlust till följd av permanent högre kostnader. Driftskostnader i förvaltningen följs kontinuerligt upp av verksamheten. Analyserna används sedan för prissättning och som utgångspunkt för analys och bedömning av relevanta driftskostnadsantaganden för beräkning av försäkringstekniska avsättningar.

Kundbeteenderisk

I de flesta försäkringsavtal har kunden olika möjligheter att ändra sin försäkring eller avsluta den före avtalstidens utgång. En ändring kan till exempel vara att lägga till ett efterlevandeskydd eller ändra utbetalningstiden. Annullera försäkringen görs genom att återköpa (kapitalförsäkring) eller flytta (pensions- eller tjänstepensionsförsäkring) sin försäkring. Ändringen eller avslutet görs på kundens initiativ, en så kallad kundoption. Risken med dessa optioner är att kunden väljer att göra de ändringar som är till fördel – ökar värdet – för kunden. Skandias livbolag hanterar dessa risker genom att sätta upp regelverk för till exempel ändringar så att en värdering av försäkringen efter ändringen är lika med försäkringens värde före ändringen. Ofta ingår att kräva någon form av hälsoprövning. Vid annullation är det Skandias livbolags filosofi att de försäkringar som annulleras inte ska ha större rätt till kapitalet än det kvarvarande försäkringsbeståndet – därför tas avgifter ut för täckande av kostnaderna och dessutom kan försäkringskapitalet justeras ned med en faktor om behov anses finnas. Utöver dessa åtgärder motverkas riskerna framförallt genom att erbjuda produkter med bra egenskaper under hela avtalsperioden och genom att ge en god löpande service.

Hantering av sjukförsäkringsrisk

Skandias livbolags sjukförsäkringsrisker kommer av sjuk- och premiebefrielseförsäkring som ger ekonomisk ersättning beroende på enskilda individers hälsa.

Sjukförsäkringsrisken hanteras genom ett aktivt arbete med hälsa i ett program som heter hälsokedjan, vilket syftar till att förebygga ohälsa samt förkorta sjukfrånvaro. Försäkringstagare (företag) uppmuntras att göra ett bra hälsoarbete för sina anställda genom att belönas med lägre premier baserat på hälsonyckeltal. Arbetet har lett till friskare försäkrade, lägre premier för försäkringstagare (företag) samt lägre kostnader för Skandias livbolag.

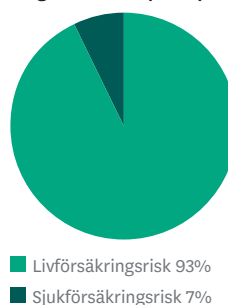
Ersättning vid sjukdom har ett beroende till varje lands statliga sjukförsäkringssystem samt till utvecklingen av sjuklighet över tid. Skandias livbolag genomför kontinuerliga analyser över insjuknande och tillfrisknande, för att kunna ta hänsyn till relevanta antaganden vid premiesättning och beräkning av försäkringstekniska avsättningar. Det sker en riskbedömning vid tecknande av försäkring för enstaka individer vilket minskar moturvalsrisken. De största individuella exponeringarna inom sjukförsäkring återförsäkras.

Skandias livbolag ser dessutom regelbundet över och uppdaterar försäkringsvillkoren.

Riskexponering

Diagrammet nedan visar de enskilda riskernas bidrag till den totala storleken av kapitalkrav gällande försäkringsrisker enligt standardformeln i Solvens 2-regelverket för hela verksamheten.²

Diagram C.1 Riskprofil per försäkringsriskkategori 2018²

Som framgår är livförsäkringsrisken, och då framförallt långlevnadsrisken, den största försäkringsrisken som Skandias livbolag är exponerad mot. Även driftskostnadsrisken utgör en stor andel av livförsäkringsrisken. Andelen sjukförsäkringsrisk har minskat under perioden till följd av minskat kapitalkrav på grund av reviderad tolkning av kontraktsgränser som ligger till grund för kapitalkravsberäkningen.

² Diagrammet visar respektive försäkringsriskkategoris proportionella riskbidrag beräknat som riskkategorins kapitalkrav delat med summan av kapitalkravet för försäkringsrisk. Beräkning av kapitalkrav för kundbeteenderisk (annullationsrisk) är under granskning av Finansinspektionen. Utfallet av granskningen kan komma att öka kapitalkravet för livförsäkringsrisk, vilket påverkar fördelningen mellan liv- och sjukförsäkringsrisk.

Bedömning

Skandias livbolag skattar de ettåriga förlusterna för försäkringsrisker i ett scenario med 0,5 procents sannolikhet. Skattningen sker med standardformeln enligt Solvens 2-regelverket, Finansinspektionens trafikljus, samt i bolagets ERSA.

Riskkoncentration

Koncentrationsrisk är risken för förluster som följd av exponering mot en enskild riskkoncentration. Skandias livbolag har koncentrationsrisk inom sjukförsäkring där koncentrationsrisken utgörs av risken för till exempel en brand i en byggnad där ett stort antal försäkrade delar arbetsplats. Kapitalkravet för koncentrationsrisken var 101 417 (95 377) kSEK per den 31 december 2018.

Riskreducerande tekniker

I Skandias livbolag finns, som en del av kundbeteenderisk, annullationsrisk genom att försäkringsvillkoren inom en stor del av Försäkringar med rätt till överskott tillåter försäkringstagarna att avsluta sin försäkring före avtalstidens utgång (så kallad flytt eller återköp). Vid beräkning av försäkringsteknisk avsättning tas hänsyn till denna risk. Den annullationsrisk som, utöver den som värderats i försäkringsteknisk avsättning, skulle kunna uppkomma omhändertags genom utformningen av försäkringsvillkoren där Skandias livbolag inte lämnar någon garanti avseende enskilds rätt till försäkringsskapital som endast är preliminärt fördelat. För att upprätthålla den ordningen tillämpar Skandias livbolag förvaltningsåtgärder som sammantaget syftar till en slutlig fördelning av överskott först i direkt samband med flytt av kapital eller utbetalning.

Skandias livbolag tillämpar inte riskreducerande tekniker i form av användning av återförsäkringsavtal eller specialföretag för att minska kapitalkravet för försäkringsrisk.

Riskkänslighet

Känslighetsanalysen visar påverkan på försäkringstekniska avsättningar vid ändrade antaganden och ger ett mått på känsligheten för respektive kategori oberoende av varandra. Tabellen visar de risker som har ett materiellt riskbidrag. De känslighetsfaktorer som används i känslighetsanalysen baseras på motsvarande nivåer som används vid beräkning av kapitalkrav enligt standardformeln i Solvens 2-regelverket.

Tabell C.1 Riskkänslighet försäkringsrisk

kSEK Riskkategori	Påverkan på primärkapitalet	
	2018	2017
Långlevnadsrisk	-5 295 483	-5 299 682
Driftskostnadsrisk livförsäkring	-3 844 162	-3 591 577
Sjukförsäkringsrisk	-514 863	-1 221 985

Av tabellen nedan framgår hur de olika känslighetsfaktorerna har stressats vid denna beräkning.

Risktyp	Känslighetsfaktor
Långlevnadsrisk	Beräknas som påverkan på primärkapitalet vid en omedelbar permanent minskning med 20 % av dödlighetstalet som används vid beräkning av de försäkringstekniska avsättningarna, enligt den metodik som anges för standardformeln.
Driftskostnadsrisk för livförsäkring	Beräknas som den påverkan på primärkapitalet som skulle bli följden av kombinationen av följande omedelbara permanenta ändringar: <ol style="list-style-type: none"> En ökning på 10% av de utgifter som beaktats vid beräkning av de försäkringstekniska avsättningarna En ökning på 1%-enhet av inflationstakten som används för beräkning av försäkringstekniska avsättningar
Sjukförsäkringsrisk	Primärt avser känslighetsanalysen invaliditets- och sjuklighetsrisk där påverkan på primärkapitalet beräknas genom att stressa antaganden såsom sjuklighet, avvecklingen av sjukfall samt invaliditetsgrad, enligt den metodik som anges för standardformeln.

Användande av specialföretag

Skandias livbolag använder inte specialföretag enligt artikel 211 i Solvens 2-direktivet.

C.2 Marknadsrisk

Marknadsrisk är risken för förlust till följd av att värderingen av bolagets finansiella tillgångar minskar eller att värderingen av bolagets försäkringstekniska avsättningar ökar på grund av prisförändringar på de finansiella marknaderna.

Den så kallade aktsamhetsprincipen ställer krav på att tillgångarna ska förvaltas utifrån kundernas bästa så att kunderna inte utsätts för alltför stora risker. Skandias livbolags riskhanteringssystem ska säkerställa att god kontroll och riskhantering är i linje med målet för verksamheten, att maximera värdet till försäkringstagarna över livstiden av deras försäkringar. Riskkaptiten begränsar den risk som Skandias livbolag

kan ta och vilka risker som ska undvikas. Skandias livbolag har en investeringsfilosofi som baseras på diversifiering mellan olika tillgångsklasser och en förmåga att stå emot stressade scenarion, vilket är väl i linje med akksamhetsprincipen. Bolaget har implementerat processer för att hantera riskerna i skulder och tillgångar utifrån ett så kallat ALM-perspektiv (Asset and Liability Management). Detta innefattar exempelvis att produkternas utformning och tillgångarnas placeringsprofil utvärderas så att produkterna får önskade egenskaper samt att verksamheten som helhet inte hotas. Sammantaget bildar detta den aktsamma förvaltning av tillgångarna som tar tillvara kundernas intressen genom att inte ta alltför stora risker, ge lämpliga produkttegenskaper och samtidigt ge en så hög förväntad avkastning som möjligt.

Hantering

Skandias livbolags produkter och placeringar är utsatta för risker kopplade till förändringar i aktiekurser, räntenivåer, fastighetspriser, valutakurser och råvarupriser. Marknadsriskerna hanteras av kapitalförvaltningen.

Kapitalförvaltningens mål är att inom ramen för styrelsens riktlinjer åstadkomma högsta möjliga avkastning under förutsättning att spararnas garanterade åtaganden med stor säkerhet infrias. För att säkerställa att garanterade åtaganden gentemot försäkringstagarna infrias fördelas riskmandat av vd:s ALM-kommitté, ett av mandaten avser finansiell risk avseende placeringar i kapitalförvaltningen samt ränterisk i skulden. Riskmandatet är en limit som säkerställer att bolagets totala risktagande är inom den av styrelsen fastställda riskaptiten för solvensrisk³. Därutöver ska en rad avtalsenliga och legala restriktioner såsom skälighetsprincipen och krav för registerföring i förmånsrättsregister vara uppfyllda. Dessa restriktioner och en bedömning av de olika tillgångsslagens värdering är styrande för hur stor andel av tilldelat riskmandat kapitalförvaltningen väljer att utnyttja.

Styrelsen fastställer övergripande regler och riktlinjer för hur tillgångarna får placeras. Styrelsen anger bland annat intervall för tillgångsklassernas andel av portföljen och andra restriktioner som ska gälla för risktagandet, såsom beaktande av speciella produktkrav, så kallade produktspecifika tillgångsportföljer. Inom av styrelsen fastställda ramar fattar styrelsens placeringsutskott beslut om övergripande fördelning av placeringstillgångar på tillgångsslag i form av en referensportfölj, som exkluderar affärsstrategiska tillgångar samt beaktar produktspecifika tillgångsportföljer. Placerings-

utskottet fastställer även övergripande förvaltningsstrategier inom och mellan tillgångsslag samt intervall för rebalansering av placeringstillgångarna. Placeringsutskottet beslutar således regelbundet om nivån på risktagandet och säkerställer att det ligger inom tilldelat riskmandat. Vd har delegerat beslutsfattandet till chefen för kapitalförvaltningen som sköter daglig förvaltning och kontroll av risktagandet inom de av styrelsen och placeringsutskottet satta ramarna och riktlinjerna.

För att uppnå avkastningsmålet och en god riskspridning är det nödvändigt att ha en väl diversifierad tillgångsportfölj som dessutom ger en rimlig matchning av ränteriskerna i Skandias livbolags åtaganden. Portföljen innehåller således en stor andel räntebärande tillgångar, men också placeringar i aktier, fastigheter, råvaror med mera. Aktiepositionerna är i sin tur fördelade på olika länder och sektorer, medan fastigheterna finns i Sverige.

Det arbete som utförs inom kapitalförvaltningen kan i princip delas upp i tre delar; analys om tillgångsallokering, beslut om specifika investeringsmandat och val av förvaltare. Genom analysen om tillgångsallokering värderas och bedöms olika tillgångsslag, såväl ur risk- som avkastningssynpunkt, varvid det bland annat analyseras hur Skandias livbolags kapital ska fördelas mellan olika typer av investeringar. Efter fastställande av hur kapitalet ska investeras formuleras investeringsmandat för respektive tillgångsslag eller strategi. Därefter implementeras investeringsmandatet med hjälp av interna eller externa förvaltningsteam. Alla placeringar sker utifrån skriftliga instruktioner så att önskad exponering mot marknadsriskerna alltid ligger inom definierade intervall.

Riskexponering

Tillgångarna i Skandias livbolags balansräkning fördelas huvudsakligen på räntebärande värdepapper samt tillgångar som enligt standardformeln klassificeras som aktier. Räntebärande värdepapper är den största posten i balansräkningen medan aktier är klart dominerande riskmässigt och står för cirka 60 (64) procent av marknadsrisken. I aktiekursrisken ingår flera tillgångsslag såsom noterade och onoterade aktier, investeringsfonder, affärsstrategiska tillgångar samt Skandias Fastighetskoncern. Valutarisk uppkommer främst genom investeringar i värdepapper noterade i utländsk valuta. Sedan föregående år har aktiekursrisken minskat som en följd av en minskad aktieexponering samt betydligt lägre stressfaktorer för aktier i standardformeln.

³ Med solvensrisk avses risken för att bolaget inte kan infria sina garanterade åtaganden.

Diagram C.2 a Tillgångarnas marknadsvärden enligt solvensbalansräkning 2018

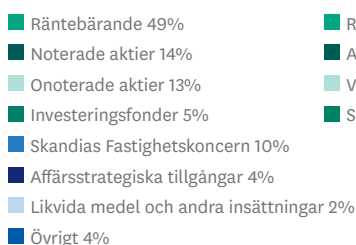
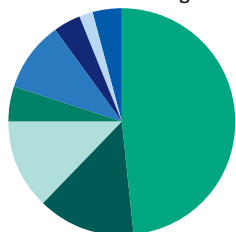
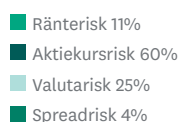
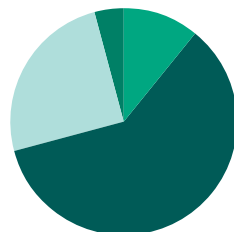

Diagram C.2 b Marknadsrisk fördelad på riskkategori 2018⁴

I det följande beskrivs Skandias livbolags exponering mot de mest väsentliga marknadsriskerna.

Aktiekursrisk

Noterade och onoterade aktier

Skandias livbolag investerar i noterade svenska och utländska aktier, aktieindexderivat samt i onoterade aktier. Aktier bedöms ge hög förväntad avkastning och skyddar mot inflation på lång sikt. På kort sikt medför dock den höga volatiliteten dålig matchning av garanterade åtaganden, vilket gör att innehavet i aktier begränsas. Placering sker företrädesvis på reglerade marknader.

Även placeringar i onoterade bolag (private equity) bedöms ge hög avkastning. Dessa investeringar är illikvida och har en längre placeringshorisont än noterade investeringar och utgör en mindre andel än noterade aktier. Investeringarna sker nästan uteslutande via fonder. Exponering söks huvudsakligen i Europa och USA. Private equity delas upp i buyout och venture. Med termen buyout-investering avses investeringar

i mogna onoterade bolag, medan termen venture-investeringar handlar om investeringar i unga tillväxtbolag och teknologitunga utvecklingsbolag. I onoterade aktier ingår även investeringar i infrastruktur. Infrastruktur är ett samlingsbegrepp för fysiska tillgångar som påverkar ett samhälles ekonomiska produktivitet.

Investeringsfonder

Innehav i investeringsfonder omfattar fonder såsom aktiefonder för tillväxtmarknader och kreditfonder. Huvuddelen av fonderna är noterade.

Aktiekursrisk i innehav i anknutna bolag inklusive intressebolag

Innehav i anknutna bolag består av affärsstrategiska tillgångar det vill säga investeringar i dotter- och intressebolag och lån till dessa, samt Skandias Fastighetskoncern.

Fastighetsinvesteringarna görs i Skandias Fastighetskoncern. Koncernens värde uppgick per den 31 december 2018 till 44 755 794 (42 412 001) kSEK. Fastigheter är illikvida tillgångar men bedöms ge en högre förväntad avkastning än räntebärande värdepapper, ett gott skydd mot inflation och en god matchning av garanterade åtaganden på lång sikt.

Valutarisk

Valutarisk uppkommer främst genom investeringar i utländska värdepapper samt via ägandet av de danska dotterbolagen.

Noterade aktier, onoterade aktier, infrastrukturfonder och råvaror valutasäkras inte. Skandias livbolag betraktar aktier som reala tillgångar då aktier skyddar mot inflation på lång sikt och dessa följs upp i svenska kronor. En större valutaförändring kompenseras ofta av att det nominella indexet rör sig i motsatt riktning vilket leder till en diversifiering av riskerna. Nominella räntebärande värdepapper noterade i utländsk valuta valutasäkras regelmässigt. Ägandet av de danska dotterbolagen ger upphov till en valutarisk i danska kronor.

⁴ Standardformeln har här applicerats på hela verksamheten i motsats till det legala kapitalkravet där Solvens 1-regelverket ska användas för tjänstepensionsförsäkringsverksamheten. Diagrammet visar respektive riskkategoris proportionella riskbidrag beräknat som riskkategorins kapitalkrav delat med summan av alla kapitalkrav.

Tabell C.2.a Valutaexponering, netto¹
kSEK

2018 Valuta	Netto- exponering
AUD	1 836 751
CAD	367 836
CHF	630 180
DKK	537 762
EUR	7 155 375
GBP	6 415 201
HKD	962 735
JPY	2 293 919
NOK	-303 717
NZD	75 756
SGD	363 982
USD	72 417 863
Totalt	92 753 643

2017 Valuta	Netto- exponering
AUD	2 281 070
CAD	522 358
CHF	952 687
DKK	2 324 259
EUR	6 716 213
GBP	7 554 550
HKD	1 102 680
JPY	4 280 345
NOK	-190 522
NZD	58 533
SGD	436 958
USD	79 301 303
Totalt	105 340 434

¹ Med valutaexponering, netto avses bolagets tillgångar denominerade i utländsk valuta, vilket innebär att fonder ingår i exponeringen till den valuta som fonden är denominerad i.

Eftersom Skandias livbolag har synsättet att aktier betraktas som reala tillgångar följs aktiekursrisken upp i svenska kronor även för utländska aktier, således hanteras valutarisk och aktiekursrisk gemensamt. Nominella räntebärande värdepapper noterade i utländsk valuta är inte exponerade för valutarisk då dessa valutasäkras. Rena valutapositioner, i till exempel valutaterminer, följs upp och begränsas separat.

Ränterisk

Bolaget är exponerat för ränterisk i både skulder och tillgångar. På skuldsidan härrör ränterisken till försäkringstekniska avsättningar, framförallt nominella garanterade åtaganden. På tillgångssidan uppstår ränterisk vid placeringar i räntebärande värdepapper och kassa. Skillnader mellan skuldens och tillgångarnas kassaflödesprofil ger upphov till matchningsrisker i termer av duration och belopp vilka hanteras genom så kallad skuldmatchning.

En avvägning mellan avkastningsmål och skuldmatchning görs löpande. Styrelsens placeringsutskott anger ramarna för ränterisk och skuldmatchning, bland annat genom att fastställa durationsmål samt riktvärde och limit för andelen ränterisk i tillgångsportföljen relativt skuldens ränterisk. Den löpande hanteringen av matchningsrisk utförs av kapitalförvaltningen. Per årsskiftet var skuldens duration 11 (11) år och tillgångarnas duration 3 (3) år.

Skandias livbolag investerar i svenska statsobligationer, bostadsobligationer, företagsobligationer, realränteobligationer och i räntederivat. Det sker också investeringar i utländska räntebärande värdepapper, dock i mindre omfattning. Räntebärande värdepapper med lång löptid är det tillgångsslag som bedöms bäst matcha garanterade åtaganden. Tillgångsslaget har en låg samvariation med andra tillgångsslag och utgör en relativt säker placering i tider av finansiell oro eller oväntad deflation.

Spreadrisk

Spreadrisk uppstår då värdeskillnaden mellan räntebärande värdepapper jämfört med motsvarande statspapper fluktuerar. Värdeskillnaden påverkas av marknadens syn på emittentens kreditvärdighet och eventuella underliggande säkerhetens värde. I regel är Skandias livbolags exponering mot spreadrisk förhållandevis liten eftersom investeringarna primärt sker med kreditvärdiga emittenter och i säkerställda värdepapper.

Spreadrisken härrör framförallt från investeringar i företagsobligationer, primärt säkerställda bostadsobligationer.

Spreadrisk hanteras främst genom att begränsa exponeringen mot enskilda emittenter och total exponering mot låg kreditvärdighet, se vidare i avsnitt C.3 Kreditrisk.

Bedömning

Skandias livbolag använder ett antal riskmått, både statistiska och icke-statistiska, för att styra den dagliga verksamheten samt för att säkerställa att interna regelverkskrav uppfylls. Nedan beskrivs några viktiga mätmetoder som fungerar som verktyg för att begränsa bolagets marknadsrisker. Det görs även stresstester och framåtblickande analyser som ger en sammanhållen bild av marknadsrisker, kreditrisker och försäkringsrisker.

Bolaget skattar även de ettåriga förlusterna för marknadsrisk i ett scenario med 0,5 procents sannolikhet. Skattningen sker med Skandias livbolags interna kapitalmodell, standardformeln enligt Solvens 2-regelverket, Finansinspektionens trafikljus samt i bolagets ERSA.

Referensportfölj

Styrelsen beslutar om ramar för tillgångsfördelningen i placeringsportföljen. Utifrån dessa ramar definierar styrelsens placeringsutskott en så kallad referensportfölj. Portföljens risknivå anpassas utifrån syftet att åstadkomma en hög avkastning samtidigt som utställda garantier till spararna infrias. I slutet av varje år fastställs en ny referensportfölj samt investeringsplaner för kommande år. Den fastställda referensportföljen förändras i takt med att investeringsplanerna genomförs eller om placeringsutskottet beslutar om nya vikter för några tillgångsslag under året. Referensportföljen delas upp i två separata delar, en likvid del som består av noterade aktier och räntebärande instrument (traditionella tillgångar) och en illikvid del som består av övriga tillgångar (alternativa tillgångar).

Marknaderna för noterade aktier och räntebärande instrument är transparenta och relativt lätta att följa upp genom att jämföra investeringarna mot publika index som speglar de marknader Skandias livbolag investerar på. Genom att fastställa specifika index för noterade aktier och räntebärande instrument kan styrningen av dessa tillgångar göras rättframt och uppföljning förenklas. Marknadsrörelserna medför att de fastställda vikterna förändras över tid. Vikternas förändring över tid följs upp och återställs vid behov.

De tillgångar som avses i den del av referensportföljen som gäller alternativa tillgångar är i varierande grad mindre likvida och kräver därmed en anpassad investeringsplan utifrån långsiktiga mål.

Förvaltningsstrategier

I de övergripande förvaltningsstrategier som placeringsutskottet beslutar om tillåts avvikelser från referensportföljen ovan. I de traditionella tillgångarna styrs avvikelserna utifrån

riskmättet tracking error. För en delportfölj med benchmark definieras den aktiva portföljen som differensen mellan den faktiska portföljen och motsvarande benchmarkportfölj. Historiska marknadsrörelser appliceras på den aktiva portföljen och standardavvikelsen beräknas. Förvaltarna måste hålla sig inom angivna tracking error-limiter. Tracking error-rapporter tas fram löpande.

Utöver den aktiva förvaltningen i individuella förvaltningsmandat sköts den dagliga förvaltningen av bolagets exponering efter uppsatta ramar. Flöden inom tillgångarna (affärer och investeringar som förändrar vikterna i portföljen) och flöden in och ut ur bolaget (premieinbetalningar och pensionsutbetalningar) påverkar portföljens sammansättning. Dessa förändringar övervakas löpande och justeras så att önskad tillgångsexponering bibehålls med så låga transaktionskostnader som möjligt.

Riskkoncentration

Koncentrationsrisk är risken för förluster som följd av exponering mot en enskild riskkoncentration. Skandias livbolag skiljer mellan tre olika sorters portföljegenskaper som kan ge upphov till koncentrationsrisk: koncentrationer till vissa geografiska regioner, koncentrationer till vissa sektorer och koncentrationer till vissa enskilda emittenter. Koncentration till enskilda emittenter framgår av C.3 Kreditrisk.

Geografiska regioner

Tillgångsportföljen uppvisar en koncentration mot Sverige genom investeringar i svenska värdepapper. Detta är naturligt eftersom kundbasen till allra största del har sin hemvist i Sverige. Till exempel krävs innehav i räntebärande värdepapper i svensk valuta för att en tillfredsställande skuldmatchning ska kunna uppnås.

Sektorer

Bolagets tillgångssida är väldiversifierad mellan olika sektorer i ekonomin. Sammantaget finns dock en koncentration mot fastighetsrelaterade exponeringar eftersom placeringsportföljen omfattar investeringar i bostadsobligationer, bankaktier och direktägda fastigheter genom Skandias Fastighetskoncern. Dessutom bedrivs bolåneverksamhet i Skandias bank.

Riskreducerande tekniker

Skandias livbolag använder sig inte i någon större utsträckning av instrument som har till huvudsyfte att reducera risken eller kapitalkravet, så kallade riskreducerande tekniker. Den typen av instrument förekommer främst i ränteförvaltningen och används där till att valutasäkra placeringar i nominella

räntebärande värdepapper noterade i utländsk valuta. Därutöver finns det ett flertal placeringar som inte har till huvudsyfte att vara riskmitigerande men som de facto reducerar kapitalkravet, till exempel korta aktieterminer som får som effekt en minskning av aktierisken. För att säkerställa att den riskreducerande effekten inte överskattas adresseras eventuella sekundära risker. Sekundära risker kan uppstå i samband med transaktionen, exempelvis om den motpart som har emitterat instrumentet har en låg kreditkvalitet och inte kan fullfölja sina förpliktelser. Skandias livbolag fastställer en högsta exponering som tillåts per emittent/motpart. Samtliga instrument ska även vara ISDA-märkta för att säkerställa att det finns en andrahandsmarknad. Den riskreducerande effekten skulle också kunna överskattas till följd av så kallad basis-risk; om den korta positionen inte är identisk med den långa positionen finns en risk att de underliggande aktierna rör sig i motsatt riktning vilket skulle ge en riskökande snarare än en riskreducerande effekt. Standardformeln har särskilda regler för hur basis-risk ska adresseras. Processer har implementerats för att säkerställa att de instrument som används i riskreduceringssyfte löpande uppfyller de krav som anges i Solvens 2-regelverket, till exempel att det finns ISDA-kontrakt med motparterna vid OTC-handel.

Skandias livbolags inställning till riskreducerande tekniker och metoderna för att säkerställa att sekundära risker adresseras på ett lämpligt sätt enligt ovan har inte förändrats sedan föregående år.

Riskkänslighet

Skandias livbolag använder olika känslighetsmått som visar tillgångarnas känslighet mot förändringar hos en eller flera riskfaktorer. Till exempel kan ränte- och aktiekänslighet mätas simultant genom att beräkna hur tillgångsportföljen påverkas av att räntekurvan skiftas ett givet antal räntepunkter samtidigt som aktiekursen förändras ett givet antal procent. Genom att variera ränte- och aktierörelser fås en så kallad riskmatris. Bolaget genomför även regelbundna stresstester av bolagets solvensgrad, det vill säga kvoten mellan nettotillgångar och försäkringstekniska avsättningar, med avseende på marknadsrörelser. Solvensgrad är ett riskmått som beskriver Skandias livbolags förmåga att fullfölja bolagets garanterade åtaganden gentemot kund.

Tabellen nedan visar förändring i marknadsvärde per den 31 december 2018 vid olika förändringar av väsentliga känslighetsfaktorer.

Tabell C.2.b Känslighetsanalys marknadsrisk

kSEK	Påverkan på primärkapitalet	
	2018	2017
Ränterisk tillgångar	1 818 110	1 850 727
Ränterisk skulder (exklusive riskmarginal)	-15 410 288	-15 837 856
Ränterisk netto	-13 592 178	-13 987 129
Aktiekursrisk	-18 008 799	-19 284 724
Fastighetsprisrisk	-5 189 700	-4 827 550
Valutakursrisk	-9 275 364	-10 534 043
Spreadrisk	-4 378 142	-2 828 617

Av tabellen nedan framgår hur de olika känslighetsfaktorerna har stressats vid beräkningen.

Riskkategori	Känslighetsfaktor
Ränterisk	Nominella räntekurvor förskjuts enligt standardformelns metodik som ska motsvara en stressad händelse som händer i ett av 200 fall.
Aktiekursrisk	Aktier stressas med -10 %.
Fastighetsprisrisk	10 % prisnedgång på fastigheter.
Valutarisk	10 % förändring i negativ riktning av utländska valutakurser mot SEK.
Spreadrisk	Stress enligt standardformelns metodik som ska motsvara en stressad händelse som händer i ett av 200 fall.

C.3 Kreditrisk

Kreditrisk är risken för förlust till följd av att en kredittagare fallerar, det vill säga inte fullgör sina förpliktelser.

Skandias livbolags exponering mot kreditrisk omfattar huvudsakligen exponering mot emittenter och motparter med hög kreditvärdighet, den sammantagna kreditrisken är därmed låg. Emittentrisk är förknippad med direkta innehav i räntebärande värdepapper och definieras som risken för att en emittent av ett värdepapper inte kan betala kuponger eller nominellt belopp. Motpartsrisk är risken för förlust till följd av att en finansiell motpart inte kan fullgöra sina åtaganden i finansiella kontrakt.

Hantering

Kreditrisk och spreadrisk (se eget avsnitt under C.2 Marknadsrisk) är båda förknippade med kreditvärdigheten hos emittenterna och hanteras med gemensamma limiter. Styrelsens placeringsutskott fattar beslut om en kreditinstruktion som definierar de ramar och limiter som ska gälla för Skandias livbolag. Endast emittenter och motparter inom OECD-området är godkända. Kreditvärdigheten hos dessa bedöms med hjälp av information från erkända kreditvärderingsinstitut och bolagets egna bedömningar. Riskerna begränsas genom att en högsta exponering tillåts per kreditvärdighetskategori och per emittent/motpart. Vid handel med icke börshandlade derivat uppstår motpartsrisk som hanteras genom att upprätta ISDA- och CSA-avtal samt genom daglig överföring av säkerheter.

Motpartsrisk kan också uppstå i exponeringar mot andra motparter, till exempel vid återförsäkring. Skandias livbolag tillämpar återförsäkring i mycket begränsad omfattning.

Risikexponering

Tabellen nedan visar total kreditexponering för räntebärande värdepapper, derivat och lån per den 31 december 2018 grupperad efter kreditvärdighet (beteckningar enligt Standard & Poor's kreditvärderingsinstitut). Beteckningen AAA motsvarar högst kreditvärdighet, därefter sjunker kreditvärdigheten successivt. I linje med föregående år domineras kreditexponeringar av exponeringar med det högsta möjliga kreditbetyget, AAA.

Tabell C.3.a Exponering per kreditvärdighetskategori

kSEK Ratingkategori	Marknadsvärde	
	2018	2017
AAA	196 425 873	175 205 090
AA	9 631 411	7 247 163
A	12 438 873	9 170 727
BBB	3 867 609	2 845 885
BB eller lägre	5 057 917	5 192 800

Bedömning

För att bedöma graden av kreditvärdighet hos emittenter och motparter tillämpas Standard & Poor's och Moody's kreditbetygsklassificering. Om det förekommer olika grader av kreditvärdighet tillämpas den lägsta klassificeringen av Standard & Poor's och Moody's. I förvaltningen görs löpande utvärdering om ratingen anses vara korrekt. Vid avvikande upp-

fattning om rating noteras det på det enskilda värdepapperet. Om kreditbetyg helt saknas ska en egen kreditbedömning göras som ska godkännas av vd eller av person som denne anvisar.

Vid beräkning av emittentrisk ska den exponering som belastar kreditutrymmet för en given emittent vara lika med den emitterade tillgångens marknadsvärde. För varje emittent/motpart finns en maximal exponering fastställd, definierad som procentsats av totala tillgångar. Dessutom finns en maximal totalexponering per kreditbetyg. Undantag gäller innehav i svenska och tyska statspapper, samt värdepapper garanterade av svenska eller tyska staten, vars storlek inte är begränsade.

Bolaget skattar även de ettåriga förlusterna för kreditrisken i ett scenario med 0,5 procents sannolikhet. Skattningen sker med Skandias livbolags interna kapitalmodell, standardformeln enligt Solvens 2-regelverket, Finansinspektionens trafikljus, samt i bolagets ERSA.

Risikkoncentration

Skandias livbolag har förvisso stora exponeringar mot enskilda emittenter i tillgångsportföljen, men en stor andel av exponeringarna är säkerställda varför förlusterna blir begränsade i det fall en motpart skulle falla. Tabellen nedan visar de största exponeringarna mot enskilda emittenter/motparter (exklusive svenska staten), så kallad namnkoncentration.

Tabell C.3.b Största koncentrationerna mot enskild emittent/motpart

kSEK	
2018	
Emittent/motpart	Marknadsvärde
Nordea Bank AB	35 547 956
Svenska Handelsbanken AB	32 061 339
Swedbank AB	31 467 210
SEB AB	24 854 521
Kommuninvest i Sverige AB	14 808 381
2017	
Emittent/motpart	Marknadsvärde
Nordea Bank AB	30 166 613
Svenska Handelsbanken AB	28 755 662
Swedbank AB	27 944 957
Länsförsäkringar AB	15 836 126
SEB AB	12 409 120

Riskreducerande tekniker

Bolaget tillämpar inte riskreducerande tekniker för att minska kapitalkravet för kreditrisk.

Risk känslighet

För riskkänslighet hänvisas till avsnitt C.2 Marknadsrisk.

C.4 Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att Skandias livbolag vid förfalldatum inte kan fullgöra sina betalningsåtaganden eller endast kan göra detta till höga kostnader. Särskilt relevant för denna risk är oväntade kassaflöden.

I Skandias livbolag råder normalt sett ett överskott på likviditet, främst på grund av att kundernas åtaganden har en lång duration. Den största likviditetsrisken följer av en potentiell massannullation, där stora likviditetsutflöden kan behöva ske på kort tid. Skandias livbolag är även utsatt för marknadslikviditetsrisk. I ett stressat marknadsläge kan bolaget tvingas till en omallokering på tillgångssidan för att uppfylla legala solvens- och kapitaltäckningskrav. I ett sådant läge är det centralt att tillgångarna är tillräckligt likvida för att möjliggöra en sådan omallokering. Likviditetsrisk skulle även kunna uppstå till följd av kreditrisk, men i Skandias livbolags fall är detta mindre relevant eftersom motparterna håller hög kreditkvalitet.

Hantering

Likviditetsrisken hanteras dels genom en av styrelsen fastställd riskapitrestriktion och dels genom av styrelsen fastställda krav på likviditetsreserv och likvida tillgångar inom ramen för kapitalförvaltningens tillgångsförvaltning.

Likviditetsplanering och flödesanalyser baserade på försäkringsrörelsens utveckling beaktas vid långsiktig planering och styrning av tillgångsslag inom kapitalförvaltningen.

Risk exponering och bedömning

Skandias livbolags riskapitrestriktion för likviditetsrisk innebär att bolaget ska ha en tillräcklig likviditetsreserv för att kunna betala ut de kassaflöden som uppstår ifall en 1-på-200 års annullationshändelse inträffar under en period av 90 dagar. Per den 31 december 2018 var likviditetsreserven 511 (554) procent av behovet.

Därutöver ska lägst 10 procent av placeringstillgångarna placeras i likvida korta räntebärande placeringar, statsobligationer med tillfredsställande kreditvärdighet eller svenska

säkerställda bostadsobligationer med högsta kreditvärdighet. Dessutom ska likviditeten i placeringstillgångarna vara tillfredsställande god och innehålla minst 50 procent likvida värdepapper.

Inom ramen för kapitalplaneringen genomförs framåtblickande analyser av tillgångsallokeringen i olika scenarier, till exempel utvärderas andelen illikvida tillgångar. Skandias livbolag vill undvika ett läge där bolaget tvingas sälja illikvida tillgångar till ett rabatterat pris. I den senaste kapitalplaneringens scenarioanalys uppstod inga sådana scenarion, inte ens i mycket stressade marknadslägen.

För information om Skandias livbolags kontraktuella åtaganden fördelade över löptid hänvisas till Skandia Årsredovisning 2018 (skandia.se), not 2 Risker och riskhantering.

Riskoncentration

Bolaget har en stor andel investeringar i onoterade bolag och fastigheter, som kan anses utgöra en illikviditetsriskkoncentration (se avsnitt C.2 Marknadsrisk). Med nuvarande tillgångsallokering finns dock tillräckliga likvida medel för att med god marginal kunna täcka oförväntade kassaflöden, varför koncentrationen inte kan anses vara materiell för Skandias livbolags riskprofil.

Riskreducerande tekniker

Bolaget använder sig inte av riskreducerande tekniker för likviditetsrisk.

Risk känslighet

Eftersom Skandias livbolag har tillräckligt med likvida tillgångar för att kunna hantera stora oförväntade kassaflöden har bolaget ingen känslighet mot likviditetsrisk – risken kan inträffa utan att ge upphov till materiella förluster.

C.5 Operativ risk

Operativ risk är risken för förlust till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. Definitionen inkluderar även legal risk samt compliancerisk, det vill säga risk för bristande efterlevnad av externa och interna regelverk.

Operativa risker är en naturlig följd av att bedriva verksamhet och förekommer således inom alla delar av organisationen. Effekter av operativa risker uppkommer vanligtvis i form av kostnader eller ryktesförluster. Det är varken möjligt eller kostnadseffektivt att försöka eliminera alla operativa risker

i verksamheten. Skandias livbolag strävar efter att begränsa eller mildra effekterna av eventuella förluster till följd av operativa risker med hänsyn tagen till bolagets verksamhet. Större incidenter och kostnader är mycket sällsynta och bolaget arbetar målmedvetet för att förhindra att denna typ av händelser inträffar.

Hantering och bedömning

Styrelsen har beslutat om ett internt regelverk för operativ riskhantering. Regelverket omfattar process för hantering och rapportering av risker och anger styrelsens risktolerans för operativa risker.

Ansvar för att löpande hantera operativa risker är en integrerad del av chefsansvaret inom Skandias livbolag. Till stöd för hanteringen av operativa risker finns en så kallad självutvärderingsprocess samt en process för incidenthantering. I samband med Skandias affärsplaneringsprocess genomför varje enhet en årlig självutvärdering av operativa risker som därefter kvartalsvis uppdateras inför riskrapportering. Utvärderingen syftar till att identifiera och bedöma risker samt att ta fram åtgärder för att hantera dessa. Hanteringen inkluderar även risker i verksamhet som läggs ut hos intern eller extern part. Detta innebär att information regelbundet inhämtas om risker och incidenter i den utlagda verksamheten. Respektive riskägare beaktar denna information när total riskexponering bedöms. Alla medarbetare ska rapportera incidenter inom sin respektive verksamhet. Genom att registrera incidenter erhålls incident- och förlustdata vilken hjälper verksamheten att analysera och förstå riskerna bättre i syfte att minska operationella förluster. Alla incidenter följs upp och åtgärdsplaner tas fram där det är relevant för att reducera och, om möjligt, eliminera eventuella negativa konsekvenser.

Som ett stöd för riskhanteringen har Skandia ett koncerngemensamt så kallat Governance-, Risk- och Compliance-system. Systemet stödjer hanteringen av operativa risker såväl som affärsrisker och strategiska risker. Systemet används även för rapportering och uppföljning av incidenter.

Skandias livbolag har instruktion och riktlinjer för beslutsprocessen vid införande av nya eller vid väsentliga förändringar i produkter, tjänster, marknader, processer, IT-system samt vid större förändringar i verksamhet och organisation. Syftet är att säkerställa att förändringarna har gynnsam effekt

på Skandias livbolags lönsamhet, kapitalsituation och varumärke. Processen omfattar bland annat en lönsamhetsanalys och en analys av förändringens påverkan på bolagets samlade riskbild.

För att säkerställa att Skandias livbolag kan driva den affärskritiska verksamheten på en acceptabel nivå vid störningar och avbrott ska det finnas en struktur och process för beredskaps- och kontinuitetshantering. Målet för denna är att Skandias livbolags väsentliga processer kan upprätthållas på en tolerabel nivå trots interna eller externa störningar. Det finns även en krisledningsgrupp som utgör ett strategiskt stöd till vd under en eventuell krissituation.

Bolaget har också försäkringar för att täcka effekter vid materialisering av vissa operativa risker, bland annat ansvars-, avbrotts-, förmögenhets- och egendomsförsäkringar samt vd- och styrelseansvarsförsäkring.

Skandias livbolag skattar de ettåriga förlusterna för operativ risk i ett scenario med 0,5 procents sannolikhet. Skattningen sker med standardformeln enligt Solvens 2-regelverket, Finansinspektionens trafikljus, samt i bolagets ERSA.

Riskoncentration

Skandias livbolags bedömning är att bolaget inte har några väsentliga riskkoncentrationer avseende operativa risker.

Riskreducerande tekniker

Bolaget tillämpar inga riskreducerande tekniker för att minska kapitalkravet för operativa risker.

Riskkänslighet

I Skandias livbolags ERSA genomförs en egen bedömning av hur stora de operativa förlusterna kan bli i ett 1-på-200 års scenario. I den senaste ERSA:n skattades förlusterna till 800 000 kSEK, vilket är lägre än standardformelns schablonbaserade skattning på 1 073 000 kSEK.

C.6 Övriga materiella risker

Verksamheten ger även upphov till andra risker såsom affärsrisk samt ryktesrisk. Hanteringen av riskerna framgår nedan. Inga materiella förändringar har förekommit sedan föregående år.

Affärsrisk

Med affärsrisk avses risken för att Skandias livbolags värde reduceras på grund av avvikelse från förväntat utfall för volymer, kostnader och marginaler etcetera. En nyförsäljning som inte motsvarar förväntan leder i förlängning till minskad kostnadsdelning vilket får negativ inverkan på försäkrings-tagarnas framtida pension. Minskade volymer kan också leda till en sämre solvensposition på lång sikt, särskilt i ett stressat marknadsläge.

Affärsrisk hanteras övergripande i samband med Skandias livbolags affärsplaneringsprocess. Metodik för löpande identifiering och värdering av affärsrisker är i stort överensstämmande med den metodik som tillämpas inom Skandiagruppen för operativa risker.

Ryktesrisk

Ryktesrisk är risken för försämring av Skandias livbolags anseende hos kunder/ägare, anställda, myndigheter etcetera som en följd av en mängd olika faktorer och händelser, såsom oförmåga att leva upp till åtaganden och skyldigheter, oförmåga att skapa värde och kundnytta, eller olika aktiviteter,

handlingar och ställningstaganden som görs inom bolaget. Ryktesrisk hanteras genom rutiner för övervakning, mätning och utvärdering av Skandias livbolags varumärke. Omvärldsfaktorer och händelser i media och andra kanaler som kan innebära att Skandias anseende försämras övervakas kontinuerligt. Ryktesrisk kan även orsakas av samt ge upphov till andra risker såsom till exempel operativ risk, kundbeteenderisk samt marknadsrisk som kan ha en negativ påverkan på resultat, likviditet och finansiell ställning. Denna typ av effekter fångas av hanteringen av dessa respektive risker i enlighet med ovan.

C.7 Övrig information

Ingen övrig materiell information om riskprofilen finns att rapportera.

D Värdering för solvensändamål

Solvensregleringen av försäkringsbolag syftar till att säkerställa att försäkringsbolagen är kapabla att fullgöra sina utlovade åtaganden, det vill säga att bolagen är tillräckligt solventa. En grundläggande del i en solvensreglering är att försäkringbolagen ska ha en kapitalbas som överstiger kapitalkravet. I den äldre solvensregleringen, Solvens 1, beräknas kapitalkrav på ett schablonmässigt sätt, vilket är enkelt men inte riskbaserat. Solvens 2-regelverket innebär att ett riskbaserat synsätt ska tillämpas där utgångspunkten är en balansräkning värderad till verkliga värden, den så kallade solvensbalansräkningen. Solvensbalansräkningen ligger bland annat till grund för kapitalbas och ett riskbaserat kapitalkrav.

För tjänstepensionsförsäkring följer Skandias livbolag den övergångsreglering som innebär att kapitalbas och kapitalkrav beräknas enligt Solvens 1. Skandias livbolags solvensbalansräkning bygger således på två olika regelverk, Solvens 1 för tjänstepensionsförsäkring och Solvens 2 för övrig livförsäkring. Tillgångar och skulder har fördelats på respektive verksamhet genom en så kallad ”mjuk separation”.

Tabell D.a Balansräkning i sammandrag för finansiell redovisning uppdelad på verksamhet

kSEK 2018	Hela bolaget	Tjänstepensionsförsäkring	Övrig livförsäkring
Tillgångar	439 146 301	296 537 894	142 608 407
Försäkringstekniska avsättningar	-256 383 040	-179 805 684	-76 577 356
Andra skulder	-25 325 162	-16 870 703	-8 454 459
Eget kapital	157 438 099	99 861 507	57 576 592

kSEK 2017	Hela bolaget	Tjänstepensionsförsäkring	Övrig livförsäkring
Tillgångar	429 201 602	286 126 266	143 075 336
Försäkringstekniska avsättningar	-249 997 892	-174 863 279	-75 134 613
Andra skulder	-22 060 592	-14 450 353	-7 610 239
Eget kapital	157 143 118	96 812 634	60 330 484

Tabell D.b Balansräkning i sammandrag för solvensändamål uppdelad på verksamhet

kSEK 2018	Hela bolaget	Tjänstepensionsförsäkring	Övrig livförsäkring
Tillgångar	461 648 344	312 243 746	149 404 598
Försäkringstekniska avsättningar	-257 131 821	-182 856 872	-74 274 949
Andra skulder	-25 852 584	-17 359 363	-8 493 221
Tillgångar överstigande skulder	178 663 939	112 027 511	66 636 428

kSEK 2017	Hela bolaget	Tjänstepensionsförsäkring	Övrig livförsäkring
Tillgångar	448 054 478	299 154 582	148 899 896
Försäkringstekniska avsättningar	-247 316 539	-174 863 279	-72 453 260
Andra skulder	-21 458 970	-14 216 959	-7 242 011
Tillgångar överstigande skulder	179 278 969	110 074 344	69 204 625

I det följande beskrivs balansräkning för finansiell redovisning och för solvensändamål för Skandias livbolag som helhet, det vill säga omfattande både tjänstepensionsförsäkring och övrig livförsäkring. Balansräkningen följer den uppställning som gäller för solvensbalansräkningen vilket innebär att vissa omklassificeringar har skett från den balansräkning som återfinns i årsredovisningen.

Det finns även vissa värderingsskillnader mellan finansiell redovisning och värdering för solvensändamål. De främsta värderingsskillnaderna avser värdering av dotterbolag, värdering av försäkringstekniska avsättningar samt uppskjutna anskaffningskostnader för övrig livförsäkring.

Tabell D.c Balansräkning i sammandrag för finansiell redovisning respektive för solvensändamål

kSEK 2018	Finansiell redovisning	Solvensändamål	Skillnad i värdering
Tillgångar	439 146 301	461 648 344	22 502 043
Försäkringstekniska avsättningar	-256 383 040	-257 131 821	-748 781
Andra skulder	-25 325 162	-25 852 584	-527 422
Tillgångar överstigande skulder	157 438 099	178 663 939	21 225 840

Fortsättning Tabell D.c Balansräkning i sammandrag för finansiell redovisning respektive för solvensändamål

KSEK 2017	Finansiell redovisning	Solvens-ändamål	Skillnad i värdering
Tillgångar	429 201 602	448 054 478	18 852 876
Försäkringstekniska avsättningar	-249 997 892	-247 316 539	2 681 354
Andra skulder	-22 060 592	-21 458 970	601 621
Tillgångar överstigande skulder	157 143 118	179 278 969	22 135 851

D.1 Tillgångar

Skandias livbolags tillgångar redovisas nedan uppdelade på tillgångskategorier.

Tabell D.1.a Tillgångar nedbrutet i tillgångskategorier samt andra tillgångsposter

KSEK 2018	Finansiell ¹ redovisning	Solvens-ändamål	Skillnad i värdering
Statsobligationer	71 037 294	71 037 294	—
Företagsobligationer	151 881 421	151 881 421	—
Aktier - Innehav i anknutna bolag inklusive intressebolag	40 613 419	63 853 235	23 239 816
Aktier - noterade aktier	63 626 331	63 626 331	—
Aktier - onoterade aktier	57 961 008	57 961 008	—
Investeringsfonder	21 454 559	21 454 559	—
Likvida medel och andra insättningar	8 666 409	8 666 409	—
Andra lån och hypotekslån	3 671 251	3 671 251	—
Fastigheter	—	—	—
Övriga investeringar	16 146 335	16 146 335	—
Derivat	831 717	831 717	—
Andra tillgångsposter			
Förutbetalda anskaffningskostnader	1 851 994	1 114 221	-737 773
Övriga tillgångar	1 404 563	1 404 563	—
Summa	439 146 301	461 648 344	22 502 043

¹ Balansräkningen för finansiell redovisning är värderad enligt IFRS men klassificeras enligt den uppställning som gäller för solvensbalansräkningen. Detta innebär att värdet av obligationer, lån och derivat även inkluderar upplupna räntor som i den finansiella redovisningen redovisas under övriga tillgångar.

Fortsättning Tabell D.1.a Tillgångar nedbrutet i tillgångskategorier samt andra tillgångsposter

KSEK 2017	Finansiell ¹ redovisning	Solvens-ändamål	Skillnad i värdering
Statsobligationer	66 655 353	66 655 353	—
Företagsobligationer	128 417 372	128 417 372	—
Aktier - Innehav i anknutna bolag inklusive intressebolag	42 176 788	61 701 381	19 524 593
Aktier - noterade aktier	75 966 709	75 966 709	—
Aktier - onoterade aktier	50 675 935	50 675 935	—
Investeringsfonder	35 753 468	35 753 468	—
Likvida medel och andra insättningar	6 443 898	6 443 898	—
Andra lån och hypotekslån	3 184 088	3 184 088	—
Fastigheter	—	—	—
Övriga investeringar	15 114 428	15 114 428	—
Derivat	1 405 467	1 405 467	—
Andra tillgångsposter			
Förutbetalda anskaffningskostnader	1 672 927	1 001 210	-671 717
Övriga tillgångar	1 735 169	1 735 169	—
Summa	429 201 602	448 054 478	18 852 876

¹ Balansräkningen för finansiell redovisning är värderad enligt IFRS men klassificeras enligt den uppställning som gäller för solvensbalansräkningen. Detta innebär att värdet av obligationer, lån och derivat även inkluderar upplupna räntor som i den finansiella redovisningen redovisas under övriga tillgångar.

Stats- och företagsobligationer, Andra lån och hypotekslån samt Övriga investeringar

Stats- och företagsobligationer samt hypotekslån omfattar investeringar i stats- och företagsobligationer samt lån direkt till företag. Övriga investeringar omfattar återköpstransaktioner på tillgångssidan.

Tillgångarna värderas på samma sätt i finansiell redovisning och balansräkning för solvensändamål. För beskrivning av regler, metoder och huvudsakliga antaganden som används vid värderingen hänvisas till Skandia Årsredovisning 2018 (skandia.se), not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper samt not 26 Obligationer och andra räntebärande värdepapper.

Aktier - Innehav i anknutna bolag inklusive intressebolag

Med anknutna bolag inklusive intressebolag avses aktier och andelar i dotter- och intressebolag. I den finansiella redovisningen värderas dessa till anskaffningsvärde med hänsyn tagen till eventuella nedskrivningar.

I solvensbalansräkningen värderas anknutna bolag till verkligt värde enligt en så kallad justerad kapitalandelsmetod. För dotterbolag som är försäkringsbolag innebär metoden att de värderas till sin Solvens 2 kapitalbas. Övriga anknutna bolag

värderas till eget kapital med avdrag för immateriella tillgångar och goodwill.

Noterade och onoterade aktier samt Investeringsfonder

Noterade aktier omfattar direktinvesteringar i noterade aktier. Onoterade aktier omfattar innehav i fonder där respektive fond investerar i ett större antal onoterade bolag (private equity). I onoterade aktier ingår även investeringar i infrastruktur. Investeringsfonder omfattar investeringar såsom aktiefonder för tillväxtmarknader och kreditfonder. Huvuddelen av fonderna är noterade.

Tillgångarna värderas på samma sätt i finansiell redovisning och balansräkning för solvensändamål. För beskrivning av regler, metoder och huvudsakliga antaganden som används vid värderingen hänvisas till Skandia Årsredovisning 2018 (skandia.se), not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper.

Derivat

Derivat värderas på samma sätt i finansiell redovisning och balansräkning för solvensändamål.

Om värdet på derivatet är positivt redovisas det i balansräkningen som en tillgång och om värdet är negativt som en skuld. OTC-derivat värderas till avtalat noterat index eller med vedertagna värderingsmodeller som innebär att kassaflöden diskonteras med relevant marknadsränta. För beskrivning av regler, metoder och huvudsakliga antaganden som används vid värderingen hänvisas till Skandia Årsredovisning 2018 (skandia.se), not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper samt not 27 Derivatinstrument.

Förutbetalda anskaffningskostnader

I den finansiella redovisningen aktiveras förutbetalda anskaffningskostnader, det vill säga anskaffningskostnader som är hänförliga till nya försäkringsavtal och förnyelse av befintliga. I solvensbalansräkningen återfinns motsvarande värde endast avseende verksamhet som avser tjänstepensionsförsäkringar.

D.2 Försäkringstekniska avsättningar

När en kund tecknar en försäkring i Skandias livbolag ingår kunden ett försäkringsavtal med bolaget, kunden blir försäkringstagare i bolaget. Eftersom Skandias livbolag är ett ömsesidigt bolag som ägs av försäkringstagarna blir kunden därmed ägare i bolaget. Försäkringsavtalet ger upphov till ett försäkringsåtagande för Skandias livbolag. Detta åtagande ska värderas och försäkringens värde ger upphov till en avsättning på balansräkningens skuldsida. Avsättningen kallas för försäkringstekniska avsättningar och värderas utifrån av lagstiftaren föreskrivna regler.

Skandias livbolag beräknar försäkringstekniska avsättningar efter två olika regelverk, ett för den finansiella redovisningen och ett för solvensändamål.

Försäkringstekniska avsättningar för solvensändamål

Värderingen av försäkringstekniska avsättningar skiljer sig beroende på vilken reglering som följs. För tjänstepensionsförsäkring, där tjänstepensionsdirektivet tillämpas, ska försäkringstekniska avsättningar värderas aktsamt. För övrig livförsäkring, där Solvens 2 tillämpas, ska försäkringstekniska avsättningar för solvensändamål motsvara det belopp som en annan försäkringsgivare är beredd att ta över åtagandet för. De två värderingsprinciperna kan dock resultera i samma avsättning.

Vid värderingen tillämpas ett antal antaganden såsom diskonteringsränta, livslängd, dödlighet, sjuklighet och kostnader. Antagande om diskonteringsränta har stor påverkan på storleken på de försäkringstekniska avsättningarna eftersom diskonteringsräntan används för att nuvärdesberäkna framtida kassaflöden. För tjänstepensionsförsäkring tillämpas den ränta som föreskrivits av Finansinspektionen. För övrig livförsäkring tillämpas en räntekurva som härleds från marknadsräntor och fastställs enligt den metodik som föreskrivs av EIOPA. I båda fallen är nivån på diskonteringsräntan beroende av vid vilken tidpunkt som kassaflödet inträffar.

Antagande om diskonteringsränta innehåller ingen marginal för osäkerhet. För att få en uppfattning om osäkerheten görs känslighetsanalyser.

Skandias livbolag gör egna antaganden om livslängd, dödlighet, sjuklighet och kostnader. Dessa antaganden ger ofrånkomligen upphov till osäkerhet avseende storleken på försäkringstekniska avsättningar. För tjänstepensionsförsäkring ska eventuell osäkerhetsmarginal finnas implicit i antagandena. För övrig livförsäkring finns en explicit angiven osäkerhetsmarginal, en så kallad riskmarginal. Skandias livbolag använder förenklade beräkningar för framtagande av riskmarginalen i enlighet med föreslagna metoder beskrivna i EIOPAs riktlinjer för värdering av försäkringstekniska avsättningar.

De livslängdsantaganden och antaganden om dödlighet som används vid beräkningen bygger på en analys av det egna försäkringsbeståndet, branschens dödlighetsstatistik och statistik från befolkningsdödlighet. De sjuklighetsantaganden som används vid värderingen bygger på en egen analys av försäkringsbeståndet och branschens sjuklighetsundersökning. De kostnadsantaganden som används baseras på bolagets erfarenheter. Skandias livbolag har, som tidigare nämnts, tjänstepensionsförsäkring och övrig livförsäkring. Inom varje del finns det två affärgrenar; Sjukförsäkring och Försäkring med rätt till överskott. Av tabellen nedan framgår försäk-

ringstekniska avsättningar för solvensändamål uppdelat per affärsgrän. Försäkringstekniska avsättningar för övrig livförsäkring delas upp i två delar, bästa skattningen, det vill säga nuvärdet av försäkringsavtalens samtliga kassaflöden, och en riskmarginal. Försäkringstekniska avsättningar för tjänstepensionsförsäkring delas inte upp på motsvarande sätt.

Tabell D.2.a Försäkringstekniska avsättningar för solvensändamål per affärsgrän

kSEK 2018	Försäkrings- tekniska avsättningar	Varav bästa skattning	Varav riskmarginal
Livförsäkring			
Sjukförsäkring, tjänstepensionsförsäkring	3 086 916	—	—
Sjukförsäkring, övrig livförsäkring	1 107 963	1 052 235	55 728
Försäkring med rätt till överskott, tjänstepensionsförsäkring	179 769 956	—	—
Försäkring med rätt till överskott, övrig livförsäkring	73 166 986	71 839 794	1 327 192
kSEK 2017			
Försäkrings- tekniska avsättningar	Varav bästa skattning	Varav riskmarginal	
Livförsäkring			
Sjukförsäkring, tjänstepensionsförsäkring	3 401 501	—	—
Sjukförsäkring, övrig livförsäkring	858 700	812 876	45 824
Försäkring med rätt till överskott, tjänstepensionsförsäkring	171 461 779	—	—
Försäkring med rätt till överskott, övrig livförsäkring	71 594 560	70 372 193	1 222 367

Jämförelse med finansiell redovisning

För försäkringstekniska avsättningar avseende Försäkring med rätt till överskott finns materiella skillnader mellan finansiell redovisning och solvensbalansräkningen.

Skillnaden för Försäkring med rätt till överskott, tjänstepensionsförsäkring, beror huvudsakligen på att olika diskonteringsräntor tillämpas för finansiell redovisning respektive för solvensändamål.

För Försäkring med rätt till överskott, övrig livförsäkring, förklaras skillnaden av att försäkringstekniska avsättningar för övrig livförsäkring i den finansiella redovisningen ska baseras på betryggande antaganden och riskmått. Det innebär att antagandena vid beräkningen för detta ändamål innehåller säkerhetsmarginaler.

Nedan redovisas skillnader mellan försäkringstekniska avsättningar för finansiell redovisning och solvensändamål uppdelade på affärsgrän.

Tabell D.2.b Försäkringstekniska avsättningar för finansiell redovisning respektive solvensändamål per affärsgrän

kSEK 2018	Finansiell redovisning	Solvens- ändamål	Skillnad
Livförsäkring			
Sjukförsäkring, tjänstepensionsförsäkring	3 271 502	3 086 916	-184 586
Sjukförsäkring, övrig livförsäkring	937 653	1 107 963	170 310
Försäkring med rätt till överskott, tjänstepensionsförsäkring	176 534 183	179 769 956	3 235 773
Försäkring med rätt till överskott, övrig livförsäkring	75 639 702	73 166 986	-2 472 716
kSEK 2017			
Finansiell redovisning	Solvens- ändamål	Skillnad	
Livförsäkring			
Sjukförsäkring, tjänstepensionsförsäkring	3 401 501	3 401 501	—
Sjukförsäkring, övrig livförsäkring	796 733	858 700	61 967
Försäkring med rätt till överskott, tjänstepensionsförsäkring	171 461 779	171 461 779	—
Försäkring med rätt till överskott, övrig livförsäkring	74 337 880	71 594 560	-2 743 321

Materiella förändringar i försäkringstekniska avsättningar under rapporteringsperioden

Under 2016 ändrade Skandias livbolag beräkningsmetod för värdering av kundbeteenderisk (annullationsrisk) vid beräkning av försäkringstekniska avsättningar. Den ändrade beräkningsmetoden för kundbeteenderisk ökade bästa skattningen vilket motverkades av en ändring av metod för beräkning av solvenskapitalkravet för samma risk, se vidare avsnitt E.2 Solvenskapitalkrav och minimikapitalkrav, vilket påverkade försäkringstekniska avsättningar genom en minskad riskmarginal. Sammantaget ökade Skandias livbolags försäkringstekniska avsättningar för såväl solvensändamål som för den finansiella redovisningen. Metodändringen avseende solvenskapitalkravet har modifierats under 2018 och är fortfarande under granskning av Finansinspektionen. Utfallet av granskningen kan komma att öka riskmarginalen för övrig livförsäkring.

Under 2018 har inga materiella förändringar gjorts i de antaganden som används vid beräkning av de försäkringstekniska avsättningarna.

D.3 Andra skulder

Av tabellen nedan framgår Skandias livbolags andra skulder enligt finansiell redovisning, solvensbalansräkning och värderingsskillnader mellan de två balansräkningarna.

Tabell D.3.a Andra skulder

kSEK 2018	Finansiell ¹ redovisning	Solvensändamål	Skillnad i värdering
Skuldkategorier			
Derivat	1 468 263	1 468 263	—
Övriga skuldposter			
Skulder till kreditinstitut	16 144 813	16 144 813	—
Pensionseskuld	36 013	36 013	—
Uppskjuten skatteskuld	71 481	234 192	162 711
Eventualförpliktelse	—	1 154 574	1 154 574
Övriga skulder	7 604 592	6 814 729	-789 863
Summa	25 325 162	25 852 584	527 422

kSEK 2017	Finansiell ¹ redovisning	Solvensändamål	Skillnad i värdering
Skuldkategorier			
Derivat	1 749 653	1 749 653	—
Övriga skuldposter			
Skulder till kreditinstitut	16 166 283	16 166 283	—
Pensionseskuld	45 706	45 706	—
Uppskjuten skatteskuld	119 842	289 530	169 688
Övriga skulder	3 979 108	3 207 799	-771 309
Summa	22 060 592	21 458 970	-601 621

¹ Balansräkningen för finansiell redovisning är värderad enligt IFRS men klassificeras enligt den uppställning som gäller för solvensbalansräkningen. Detta innebär att värdet på derivat även inkluderar upplupna räntor som i den finansiella redovisningen redovisas under övriga skulder.

Skulder till kreditinstitut

Skulder till kreditinstitut avser återköpstransaktioner på skuldsidan. Skulderna värderas på samma sätt i finansiell redovisning och balansräkning för solvensändamål. För beskrivning av regler, metoder och huvudsakliga antaganden som används vid värderingen hänvisas till Skandia Årsredovisning 2018 (skandia.se), not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper.

Eventualförpliktelse

Eventualförpliktelsen i balansräkning för solvensändamål avser huvudsakligen justering av värdet av aktier i posten "Anknutna bolag inklusive intressebolag" hänförligt till Skandias danska verksamhet. I den finansiella redovisningen redovisas motsvarande värdejustering som en nedskrivning direkt mot tillgångsposten.

Uppskjuten skatteskuld och Övriga skulder

Uppskjuten skatt värderas enligt likartade regler i finansiell redovisning och balansräkning för solvensändamål. Uppskjuten skattefordran redovisas på tillgångssidan och uppskjuten skatteskuld på skuldsidan. Skillnaden mellan uppskjuten skatteskuld enligt finansiell redovisning och solvensändamål uppstår som en följd effekt av obeskattade reserver.

Bolaget har en obeskattad reserv i finansiell redovisning som består av en så kallad periodiseringsfond, vilket är obeskattade vinster hänförliga till affärsgren Sjukförsäkring och delar av affärsgren Försäkring med rätt till överskott. Upplösning av periodiseringsfond medges när som helst av Inkomstskattelagen. I solvensbalansräkning tas inte obeskattade reserver upp, däremot har bolaget tagit upp bolagsskatten som uppstår vid upplösning av periodiseringsfonden.

Tabell D.3.b Uppskjuten skatteskuld för finansiell redovisning respektive solvensändamål

kSEK 2018	Finansiell redovisning	Solvensändamål
Aktier och investeringsfonder	77 874	77 874
Stats-och företagsobligationer	-2 819	-2 819
Derivat	-3 574	-3 574
Obeskattade reserver	—	162 711
Summa	71 481	234 192

kSEK 2017	Finansiell redovisning	Solvensändamål
Aktier och investeringsfonder	121 754	121 754
Stats-och företagsobligationer	-1 760	-1 760
Derivat	-152	-152
Obeskattade reserver	—	169 688
Summa	119 842	289 530

D.4 Alternativa värderingsmetoder

I finansiell redovisning klassificeras varje finansiell tillgång och skuld, med undantag av kassa och bank samt innehav i dotter- och intressebolag, i en av tre värderingsnivåer, nivå 1-3. För solvensändamål klassificeras finansiella tillgångar och skulder enligt metod 1-3, där respektive metod överensstämmer med motsvarande nivå i den finansiella redovisningen. Beskrivning av nivå 1-3 (metod 1-3) framgår av Skandia Årsredovisning 2018 (skandia.se), not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper.

Metod 1 omfattar tillgångar som värderas till noterade priser på aktiva marknader för identiska eller liknande instrument. Med noterade priser på en aktiv marknad avses att noterade priser finns lätt tillgängliga på en börs, hos en mäklare eller liknande och att dessa priser representerar faktiska

och regelbundet förekommande transaktioner på affärsmässiga villkor.

Om tillgången inte kan värderas enligt metod 1 används andra värderingstekniker, så kallade alternativa värderingsmetoder, metod 2 och 3.

I metod 2 används värderingsmodeller som bygger på observerbara marknadsnoteringar för liknande instrument. Det kan till exempel vara tillgångar som är noterade på en marknad som inte uppfyller kriterierna för aktiv marknad enligt ovan, men där det finns noterade priser för liknande instrument tillgängliga på en aktiv marknad.

Om en tillgång inte kan värderas enligt metod 1 eller 2 värderas tillgången enligt metod 3. Värderingsmetod för tillgångar värderade enligt metod 3 beskrivs i det följande.

Metod 3

Inom metod 3 kan tre olika värderingstekniker användas i syfte att skatta ett verkligt värde; värdering av underliggande portföljbolag baserad på systematisk jämförelse med marknadsnoterade jämförbara bolag, så kallad marknadsbaserad metod, värdering baserad på en aktuell tredjepartstransaktion, så kallad kostnadsbaserad metod, eller värdering baserad på diskonterade kassaflöden, så kallad inkomstbaserad metod.

Värdering med metod 3 innebär en större osäkerhet i värdet jämfört med värdering av likvida tillgångar. I ett stressat marknadsläge är denna osäkerhet troligen högre än i normalläget. Det är dock rimligt att anta att osäkerheten i värderingen av enskilda objekt diversifieras bort i en portfölj utan stora koncentrationer, såvida det inte råder systematiska över- eller undervärderingar för tillgångsslagen som helhet.

Onoterade aktier och Investeringsfonder

Värdering av onoterade aktier (huvudsakligen investeringar via fonder) och investeringsfonder görs i enlighet med branschpraxis. Respektive fond värderas av fondens förvaltare, uppföljning och kontroll utförs av Skandias livbolag. För europeiska fonder tillämpas branschriktlinjen IPEV Guidelines (International Private Equity and Venture Capital Valuation) och för amerikanska fonder US GAAP ASC 820. Dessa riktlinjer har utarbetats för att skapa en gemensam standard samt för att nå en större jämförbarhet mellan bolag.

Andra lån och hypotekslån

Lånen värderas med hjälp av externa värderare baserat på de värderingstekniker som anges för onoterade aktier och investeringsfonder.

Tabell D.4 Finansiella tillgångar och skulder värderade enligt alternativa värderingsmetoder

kSEK	2018				2017			
	Totalt för solvensändamål	Metod 1	Metod 2	Metod 3	Totalt för solvensändamål	Metod 1	Metod 2	Metod 3
Statsobligationer	71 037 294	63 391 441	7 645 853	—	66 655 353	58 090 209	8 565 144	—
Företagsobligationer	151 881 421	139 060 017	12 821 404	—	128 417 372	111 645 518	16 771 854	—
Aktier - exklusive anknutna bolag	121 587 339	63 625 303	1 028 57 961 008	—	126 642 644	75 962 086	4 622	50 675 935
Investeringsfonder	21 454 559	16 875 305	2 145 175	2 434 079	35 753 468	29 435 678	3 875 981	2 441 809
Andra lån och hypotekslån	3 671 251	—	—	3 671 251	3 184 088	—	—	3 184 088
Övriga investeringar	16 146 335	—	16 146 335	—	15 114 428	—	15 114 428	—
Derivat (tillgångssida)	831 717	—	831 717	—	1 405 467	—	1 405 467	—
Derivat (skuldsida)	-1 468 263	—	-1 468 263	—	-1 749 653	—	-1 749 653	—
Skulder till kreditinstitut	-16 144 813	—	-16 144 813	—	-16 166 283	—	-16 166 283	—
Summa	368 996 840	282 952 066	21 978 436	64 066 338	359 256 884	275 133 492	27 821 560	56 301 832

D.5 Övrig information

Ingen övrig materiell information om värdering av tillgångar och skulder för solvensändamål finns att rapportera.

E Finansiering

E.1 Kapitalbas

Ett försäkringsbolag ska ha en kapitalbas som minst uppgår till solvenskapitalkravet, kapitalbasen får dock aldrig vara mindre än minimikapitalkravet. Genom Skandias livbolags affärs- och kapitalplanering och den egna risk- och solvensanalysen säkerställs att kapitalbasen är tillräcklig för att bära riskerna, det vill säga täcker kapitalkravet under hela affärsplaneperioden. I framåtblickande analyser bedöms framtida möjliga utveckling av kapitalkrav, kapitalbehov och kapitalbas över en femårsperiod, i förväntan såväl som i stressade scenarion.

Tabellen nedan visar bolagets primärkapital samt kapitalbas. För mer information om av kapitalbasens sammansättning vid rapporteringsperiodens slut hänvisas till Bilaga 5 Kapitalbas.

Tabell E.1.a Kapitalbas

kSEK	2018	2017
Primärkapital	178 663 939	179 278 969
Tilläggskapital	—	—
Kapitalbas för att täcka minimikapitalkrav	178 663 939	179 278 969
Kapitalbas för att täcka solvenskapitalkrav	178 663 939	179 278 969

Kravet på tillräcklig kapitalbas avser att säkerställa att sådana tillgångar som motsvarar solvenskapitalkravet kan täcka oväntade förluster i verksamheten. De poster som ingår i kapitalbasen måste därför ha förmåga att täcka förluster. Eftersom förlusttäckningsförmågan varierar mellan olika poster i kapitalbasen ska posterna i kapitalbasen delas in och klassificeras i tre kvalitetsnivåer beroende av om dessa är primärkapital eller tilläggskapital och i vilken omfattning posterna har full förlusttäckningsförmåga och full efterställdhet. Skandias livbolags kapitalbas består i sin helhet av primärkapital, motsvarande det belopp med vilket tillgångar överstiger skulder i solvensbalansräkningen.

Under rapporteringsperioden har tillgångarna ökat, huvudsakligen till följd av en avkastning på den traditionella livportföljen med 2,6 procent. Även de försäkringstekniska avsättningarna ökat under 2018 främst till följd av lägre marknadsräntor under året. Vidare har en eventalförpliktelse relaterad till justering av värdet av den danska verksamheten påverkat kapitalbasen negativt. Sammantaget har kapitalbasen minskat med 615 030 kSEK under perioden.

I tabellen nedan visas en brygga från redovisat eget kapital i årsredovisningen till Skandias livbolags primärkapital.

Tabell E.1.b Brygga från eget kapital till primärkapital

kSEK	2018	2017
Eget kapital enligt årsredovisning	157 438 099	157 143 118
Omvärdering av innehav i dotterbolag och intressebolag	23 239 816	19 524 593
Justering av förutbetalda anskaffningskostnader avseende övrig livförsäkring	-737 773	-671 717
Omvärdering andra skulder	627 152	601 621
Eventalförpliktelse	-1 154 574	—
Omvärdering av försäkringstekniska avsättningar	-748 781	2 681 354
Summa primärkapital	178 663 939	179 278 969

De värderingsskillnader som finns mellan finansiell redovisning och solvensändamål beskrivs närmare i avsnitt D Värdering för solvensändamål. De största värderingsskillnader avser värdering av dotter- och intressebolag samt värdering av försäkringstekniska avsättningar. Under perioden har värdet på Fastighetskoncernen ökat varmed även skillnaden i omvärdering mellan finansiell redovisning och solvensbalansräkning har ökat. Förändringen i posten "Omvärdering av försäkringstekniska avsättningar" beror främst på att Skandias livbolag från och med årsskiftet 2018/2019 tillämpar olika diskonteringsräntor för tjänstepensionsförsäkring i den finansiella redovisningen respektive för solvensändamål. En annan större skillnad mellan de två redovisningarna avser eventalförpliktelse relaterad till justering av värdet av den danska verksamheten.

E.2 Solvenskapitalkrav och minimikapitalkrav

Solvenskapitalkravet ska beräknas så att försäkringsbolaget kan infria sina åtaganden med 99,5 procents sannolikhet under de kommande tolv månaderna. Beräkningen ska ske under antagandet att bolaget kommer att fortsätta att driva sin verksamhet. Solvenskapitalkravet ska beräknas enligt en standardformel eller med en av Finansinspektionen godkänd intern modell. Skandias livbolag beräknar solvenskapitalkravet utifrån standardformeln för den del som omfattas av Solvens 2.

För tjänstepensionsförsäkring följer Skandias livbolag den

övergångsreglering som innebär att kapitalbas och kapitalkrav beräknas enligt Solvens 1. Kapitalbas och kapitalkrav för övrig livförsäkring beräknas enligt Solvens 2. Solvenskapitalkravet utgörs därmed av en blandning av Solvens 1 och Solvens 2.

Tabell E.2 Solvenskapitalkrav och minimikapitalkrav¹

	2018	2017
Minimikapitalkrav, MCR	9 652 040	11 041 096
Solvenskapitalkrav, SCR	38 240 459	44 164 384
Solvenskvot (kapitalbas/solvenskapitalkrav)	467%	406%
Solvenskvot (kapitalbas/minimikapitalkrav)	1 851%	1 624%

¹ Under 2016 genomfördes en metodförändring avseende beräkning av solvenskapitalkrav för kundbeteenderisk (annulationsrisk) som medförde en minskning av solvenskapitalkravet per 31 december 2016. Metodförändringen är under granskning av Finansinspektionen.

Det minskade solvenskapitalkravet på 5 923 925 kSEK beror huvudsakligen på minskat solvenskapitalkrav för marknadsrisk avseende övrig livförsäkring till följd av en minskad exponering mot risktillgångar samt betydligt lägre stressfaktor för aktier i standardformeln.

Skandias livbolag har inte genomfört några materiella metodförändringar avseende beräkning av solvenskapitalkrav under året. Däremot genomfördes en materiell metodförändring 2016. Metodförändringen avsåg kundbeteenderisk (annulationsrisk) inom övrig livförsäkring och medförde en minskning av solvenskapitalkravet. Metodförändringen genomfördes i samband med en omvärdering av risken vid beräkning av bolagets försäkringstekniska avsättningar. Den ändrade metoden för solvenskapitalkravet, tillsammans med den ändrade metoden vid beräkning av försäkringstekniska avsättningar, bedömdes ge ett bättre mått av annulationsrisken och en mer realistisk riskprofil för Skandias livbolag.

Bedömningen gjordes mot bakgrund av dels hur försäkringsvillkoren är utformade dels hur denna risk hanteras vid beräkning av försäkringstekniska avsättningar samt mot bakgrund av Direktiv 2009/138/EG, artikel 91. Metodförändringen avseende solvenskapitalkrav har modifierats under 2018 och är fortfarande under granskning av Finansinspektionen. Utfallet av granskningen kan komma att öka solvenskapitalkravet för kundbeteenderisk avseende övrig livförsäkring och minska kapitalbasen till följd av en ökad riskmarginal för övrig livförsäkring.

Bolagets solvenskapitalkrav uppdelat på riskmoduler redovisas i Bilaga 6 Solvenskapitalkrav.

Vid beräkning av solvenskapitalkrav för katastrofrisk inom livförsäkringsrisk har förenklingar använts.

E.3 Användning av undergruppen för durationsbaserad aktiekursrisk vid beräkning av solvenskapitalkravet

Skandias livbolag använder inte undergrupp för durationsbaserad aktiekursrisk vid beräkning av solvenskapitalkravet.

E.4 Skillnader mellan standardformeln och använda interna modeller

Skandias livbolag använder inte interna modeller i beräkningen av solvenskapitalkrav.

E.5 Överträdelse av minimikapitalkravet och solvenskapitalkravet

Skandias livbolags kapitalbas har överstigit såväl minimikapitalkravet som solvenskapitalkravet med god marginal under 2018.

E.6 Övrig information

Ingen övrig materiell information om Skandias livbolags finansiering finns att rapportera.

Ordlista

Aktsamhetsprincipen Principen syftar till att ta tillvara kundernas intressen genom att kapitalet ska förvaltas för att ge så hög förväntad avkastning som möjligt utan att ta för stora risker.

Alternativa värderingsmetoder Värderingsmetoder för tillgångar där noterade priser på aktiva marknader för identiska eller liknande instrument inte finns tillgängliga.

Bästa skattning av försäkringsåtaganden Nuvärdet av försäkringsavtalens samtliga kassaflöden beräknade med realistiska antaganden.

Diskonteringsränta Ränta som används vid nuvärdesberäkning av försäkringstekniska avsättningar.

EIOPA European Insurance and Occupational Pensions Authority, det vill säga den europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten.

ERSA Egen risk- och solvensanalys, på engelska Own Risk and Solvency Assessment.

Försäkringstekniska avsättningar När en kund tecknar en försäkring ingår kunden ett försäkringsavtal med Skandias livbolag, avtalet ger upphov till ett försäkringsåtagande för Skandia. Detta åtagande ska värderas vilket ger upphov till en skuld i balansräkningen. Skulden, försäkringstekniska avsättningar, värderas utifrån av lagstiftare föreskrivna regler. Skandias livbolag beräknar två olika försäkringstekniska avsättningar, en till den finansiella redovisningen och en för solvensändamål.

Försäkringstekniska avsättningar för solvensändamål där Solvens 2 tillämpas Ska principiellt motsvara ett belopp som en annan försäkringsgivare är beredd att ta över åtagandet för. Består av en bästa skattning av skulden och en riskmarginal.

Internt kapitalkrav Styrelse fastställer hur mycket kapital Skandias livbolag behöver hålla för sina risker med hjälp av en internt utvecklad kapitalmodell. Används i den interna styrningen inom Skandiagruppen.

ISDA- och CSA-avtal ISDA – International Swaps and Derivatives Association, CSA – Credit Support Annex. ISDA-avtal är ett standardavtal för att reglera handel av OTC-derivat mellan två motparter. CSA-avtalet är ett underavtal till ISDA-avtalet och

etablerar ett system för överföring av säkerheter mellan parterna för att minska den kreditexponering som uppstår genom transaktionerna.

Kapitalbas Kapitalbasen motsvarar primärkapital och eventuellt tilläggskapital. Primärkapitalet motsvarar det belopp med vilket tillgångar överskrider skulder i solvensbalansräkningen efter eventuella avdrag/tillägg.

Kapitalkrav Krav på hur mycket kapital som bolaget behöver hålla för sina risker. Storleken på kapitalkraven baseras på hur bolagets tillgångar och skulder utvecklas i olika scenarier.

Kreditspread Skillnaden i pris mellan obligationer som har samma löptid men olika kreditvärdighet.

Legalt kapitalkrav Kapitalkrav enligt försäkringsrörelselagen.

Premieinkomst De pengar som Skandias livbolags kunder betalat in under året.

Riskapitrestriktion Begränsar vilka och hur mycket risk Skandias livbolag utsätter försäkringstagarna för i form av mer eller mindre bindande restriktioner. Styrelsen beslutar om riskapitrestriktionerna.

Riskmandat Skandiagruppens samlade riskutrymme, det vill säga Skandiagruppens kapitalbas enligt intern kapitalmodell, fördelas i form av riskmandat till olika delar av Skandiagruppens verksamhet, främst dotterbolag och Skandias livbolags kapitalförvaltning.

Riskmarginal Explicit marginal för att ta höjd för osäkerhet inom bästa skattning av försäkringsåtagandet.

Riskreducerande tekniker Skandia använder i viss utsträckning riskreducerande tekniker, till exempel återförsäkring och finansiella derivat. Vid beräkning av solvenskapitalkrav enligt Solvens 2 är det tillåtet att inkludera så kallade riskreducerande tekniker om dessa uppfyller vissa definierade kvalitativa kriterier.

Skandiagruppen Försäkringsgruppen Skandia omfattar Skandias livbolag med dotterbolagen Skandias fondförsäkringsbolag och Skandia Link Livförsäkring A/S i Danmark. I Skandiagruppen ingår även ett antal dotter- och intressebolag som inte bedriver försäkringsverksamhet. Skandiagruppen omfattar samma bolag som ingår i Skandiakoncernen.

Skuldtäckning Skillnaden mellan värdet av tillgångar i för-
månsrättsregistret och försäkringstekniska avsättningar för
solvensändamål.

Solvens 1 Äldre regler för beräkning av kapitalkrav och
kapitalbas.

Solvens 2 Ett heltäckande regelverk för försäkringsbolag och
försäkringsgrupper som trädde ikraft den 1 januari 2016.

Solvensbalansräkning En balansräkning med verkliga värden
som behöver upprättas i och med regler i Solvens 2.

Solvensgrad Relationen mellan tillgångar och försäkrings-
tekniska avsättningar för solvensändamål.

Solvensmarginal Kapitalkrav enligt Solvens 1 (äldre solvens-
regler) som fortfarande tillämpas för tjänstepensionsverk-
samheten, ska utgöra cirka 4,3 procent av försäkringstekniska
avsättningar.

Solvensrisk Risken för att Skandias livbolag inte kan fullfölja
sina åtaganden enligt försäkringsavtal.

Solvenskapitalkrav SCR, på engelska Solvency Capital
Requirement. Kapitalkrav enligt försäkringsrörelselagen.

Standardformeln De regler som ska tillämpas för att beräkna
solvenskapitalkravet för bolag som omfattas av Solvens 2 och
som inte har fått godkänt för att använda en intern modell.

Tracking error ("aktiv risk") Nyckeltalet visar hur mycket en
portföljs avkastning svänger i värde i förhållande till sitt jäm-
förelseindex. Beräknas som standardavvikelsen hos skillna-
den mellan portföljens och jämförelseindexets avkastning.

Trafikljuset En del av Finansinspektionens metodik för till-
synen över tjänstepensionsverksamhet.

Traditionella tillgångar Noterade aktier och räntebärande
instrument.

Återbäringsränta Räntesats som används för att fördela
bolagets överskott. För sparförsäkringar med traditionell
förvaltning jämnas överskottet ut över tiden och fördelas till
kundernas försäkringskapital genom återbäringsräntan.

**Övergångsperiod för övergångsregler för tjänstepensions-
försäkringsverksamhet** Enligt nuvarande svensk lagstiftning
upphör övergångsreglerna 31 december 2019. EU lagstiftning
ger dock Sverige möjlighet att förlänga övergångsperioden till
31 december 2022.

Bilagor

Bilaga 1 Placeringar i dotter- och intressebolag

	Organisationsnummer	Säte	Antal aktier	Kapitalandel, %
Försäkringsaktiebolaget Skandia	502017-3083	Stockholm	1 030 762 688	100
Skandia Fastigheter Holding AB	556140-2826	Stockholm	50 000	100
Skandia Link Livsforsikring A/S	20952237	Köpenhamn	7 473	100
Skandia Investment Management AB	556606-6832	Stockholm	1 000	100
Skandia Försäljning AB	556649-0362	Stockholm	1 000	100
Skandikon Pensionsadministration AB	556217-8300	Stockholm	1 000	100
Skandia Operations Center UAB	304048351	Vilnius	151 632 511	100
Skandikon Administration AB	556023-4782	Malmö	1 200	100
Skandia Asset Management Fondsmæglerselskab A/S	31613876	Köpenhamn	8 000 000	100
Skandia A/S	27192319	Köpenhamn	500	100
Skandia Brands AB	556000-1033	Stockholm	3 639 552	100
Försäkringsgirot Sverige AB	556482-4471	Stockholm	5 000 000	25

Bilaga 2 Balansräkning S.02.01.02

Tillgångar	Solvens II- värde	
		CO010
Immateriella tillgångar	R0030	—
Uppskjutna skattefordringar	R0040	13 566
Överskott av pensionsförmåner	R0050	—
Materiella anläggningstillgångar som innehas för eget bruk	R0060	45 328
Placeringstillgångar (andra än tillgångar som innehas för index- och fondförsäkringsavtal)	R0070	446 791 901
Fastighet (annat än för eget bruk)	R0080	—
Innehav i anknutna företag, inklusive intressebolag	R0090	63 853 235
Aktier	R0100	121 587 339
Aktier – börsnoterade	R0110	63 626 331
Aktier – icke börsnoterade	R0120	57 961 008
Obligationer	R0130	222 918 715
Statsobligationer	R0140	71 037 294
Företagsobligationer	R0150	151 881 421
Strukturerade produkter	R0160	—
Värdepapperiserade lån och lån med ställda säkerheter	R0170	—
Investeringsfonder	R0180	21 454 559
Derivat	R0190	831 717
Banktillgodohavanden som inte är likvida medel	R0200	—
Övriga investeringar	R0210	16 146 335
Tillgångar som innehas för index-reglerade avtal och fondförsäkringsavtal	R0220	—
Lån och hypotekslån	R0230	3 671 251
Lån på försäkringsbrev	R0240	—
Lån och hypotekslån till fysiska personer	R0250	—
Andra lån och hypotekslån	R0260	3 671 251
Fordringar enligt återförsäkringsavtal från:	R0270	—
Skadeförsäkring och sjukförsäkring som liknar skadeförsäkring	R0280	—
Skadeförsäkring exklusive sjukförsäkring	R0290	—
Sjukförsäkring som liknar skadeförsäkring	R0300	—
Livförsäkring och sjukförsäkring som liknar livförsäkring, exklusive sjukförsäkring samt index- och fondförsäkringsavtal	R0310	—
Sjukförsäkring som liknar livförsäkring	R0320	—
Livförsäkring exklusive sjukförsäkring samt index- och fondförsäkringsavtal	R0330	—
Livförsäkring med indexreglerade förmåner och fondförsäkring	R0340	—
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	R0350	—
Försäkringsfordringar och fordringar på förmedlare	R0360	—
Återförsäkringsfordringar	R0370	—
Fordringar (kundfordringar, inte försäkring)	R0380	1 230 253
Egna aktier (direkt innehav)	R0390	—
Fordringar avseende primärkapitalposter eller garantikapital som infordrats men ej inbetalats	R0400	—
Kontanter och andra likvida medel	R0410	8 666 409
Övriga tillgångar som inte visas någon annanstans	R0420	1 229 636
Summa tillgångar	R0500	461 648 344

Fortsättning Bilaga 2 Balansräkning S.02.01.02

Skulder	Solvens II- värde	
		C0010
Försäkringstekniska avsättningar – skadeförsäkring	R0510	—
Försäkringstekniska avsättningar – skadeförsäkring (exklusive sjukförsäkring)	R0520	—
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet	R0530	—
Bästa skattning	R0540	—
Riskmarginal	R0550	—
Försäkringstekniska avsättningar – sjukförsäkring (liknande skadeförsäkring)	R0560	—
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet	R0570	—
Bästa skattning	R0580	—
Riskmarginal	R0590	—
Försäkringstekniska avsättningar – livförsäkring (exklusive indexreglerade avtal och fondförsäkringsavtal)	R0600	257 131 821
Försäkringstekniska avsättningar – sjukförsäkring (liknande livförsäkring)	R0610	4 194 879
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet	R0620	3 086 916
Bästa skattning	R0630	1 052 235
Riskmarginal	R0640	55 728
Försäkringstekniska avsättningar – livförsäkring (exklusive sjukförsäkring samt indexreglerade avtal och fondförsäkringsavtal)	R0650	252 936 942
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet	R0660	179 769 956
Bästa skattning	R0670	71 839 794
Riskmarginal	R0680	1 327 192
Försäkringstekniska avsättningar – indexreglerade avtal och fondförsäkringsavtal	R0690	—
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet	R0700	—
Bästa skattning	R0710	—
Riskmarginal	R0720	—
Eventualförpliktelser	R0740	1 154 574
Andra avsättningar än försäkringstekniska avsättningar	R0750	—
Pensionsåtaganden	R0760	36 013
Depåer från återförsäkrare	R0770	—
Uppskjutna skatteskulder	R0780	234 192
Derivat	R0790	1 468 263
Skulder till kreditinstitut	R0800	16 144 813
Andra finansiella skulder än skulder till kreditinstitut	R0810	—
Försäkringsskulder och skulder till förmedlare	R0820	1 970 668
Återförsäkringsskulder	R0830	5 100
Skulder (leverantörsskulder, inte försäkring)	R0840	4 416 848
Efterställda skulder	R0850	—
Efterställda skulder som inte ingår i primärkapitalet	R0860	—
Efterställda skulder som ingår i primärkapitalet	R0870	—
Övriga skulder som inte visas någon annanstans	R0880	422 113
Summa skulder	R0900	282 984 405
Belopp med vilket tillgångar överskrider skulder	R1000	178 663 939

Bilaga 3 Premier, ersättningar och kostnader per affärsgren S.05.01.02

Affärsgren för: skadeförsäkring och återförsäkringsförpliktelser
(direkt försäkring och beviljad proportionell återförsäkring)

		Sjukvårds- försäkring C0010	Försäkring avseende inkomst- skydd C0020	Trygghets- försäkring vid arbets- skada C0030	Ansvars- försäkring för motor- fordon C0040	Övrig motor- fordons- försäkring C0050	Sjö-, luft- farts- och transport- försäkring C0060	Försäkring mot brand och annan skada på egendom C0070	Allmän ansvars- försäkring C0080	Kredit- och borgens- försäkring C0090
Premieinkomst										
Brutto - direkt försäkring	R0110	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brutto - mottagen proportionell återförsäkring	R0120	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brutto - mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0130	>>>	>>>	>>>	>>>	>>>	>>>	>>>	>>>	>>>
Återförsäkrares andel	R0140	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Netto	R0200	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Intjänade premier										
Brutto - direkt försäkring	R0210	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brutto - mottagen proportionell återförsäkring	R0220	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brutto - mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0230	>>>	>>>	>>>	>>>	>>>	>>>	>>>	>>>	>>>
Återförsäkrares andel	R0240	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Netto	R0300	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Inträffade skadekostnader										
Brutto - direkt försäkring	R0310	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brutto - mottagen proportionell återförsäkring	R0320	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brutto - mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0330	>>>	>>>	>>>	>>>	>>>	>>>	>>>	>>>	>>>
Återförsäkrares andel	R0340	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Netto	R0400	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ändringar inom övriga avsättningar										
Brutto - direkt försäkring	R0410	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brutto - mottagen proportionell återförsäkring	R0420	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brutto - mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0430	>>>	>>>	>>>	>>>	>>>	>>>	>>>	>>>	>>>
Återförsäkrares andel	R0440	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Netto	R0500	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uppkomna kostnader	R0550	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Övriga kostnader	R1200	>>>	>>>	>>>	>>>	>>>	>>>	>>>	>>>	>>>
Totala kostnader	R1300	>>>	>>>	>>>	>>>	>>>	>>>	>>>	>>>	>>>

Fortsättning Bilaga 3 Premier, ersättningar och kostnader per affärsgren S.05.01.02

		Affärsgren för: skadeförsäkring och återförsäkringsförpliktelser (direkt försäkring och beviljad proportionell återförsäkring)			Affärsgren för: mottagen icke-proportionell återförsäkring				Totalt C0200
		Rätts- skydds- försäkring C0100	Assistans- försäkring C0110	Försäkring mot eko- nomiska förluster av olika slag C0120	Sjuk- försäkring C0130	Olycksfall C0140	Sjöfart, luftfart, transport Fastigheter		
							C0150	C0160	
Premieinkomst									
Brutto – direkt försäkring	R0110	–	–	–	–	–	–	–	–
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0120	–	–	–	–	–	–	–	–
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0130	–	–	–	–	–	–	–	–
Återförsäkrarens andel	R0140	–	–	–	–	–	–	–	–
Netto	R0200	–	–	–	–	–	–	–	–
Intjänade premier									
Brutto – direkt försäkring	R0210	–	–	–	–	–	–	–	–
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0220	–	–	–	–	–	–	–	–
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0230	–	–	–	–	–	–	–	–
Återförsäkrarens andel	R0240	–	–	–	–	–	–	–	–
Netto	R0300	–	–	–	–	–	–	–	–
Inträffade skadekostnader									
Brutto – direkt försäkring	R0310	–	–	–	–	–	–	–	–
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0320	–	–	–	–	–	–	–	–
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0330	–	–	–	–	–	–	–	–
Återförsäkrarens andel	R0340	–	–	–	–	–	–	–	–
Netto	R0400	–	–	–	–	–	–	–	–
Ändringar inom övriga avsättningar									
Brutto – direkt försäkring	R0410	–	–	–	–	–	–	–	–
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0420	–	–	–	–	–	–	–	–
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0430	–	–	–	–	–	–	–	–
Återförsäkrarens andel	R0440	–	–	–	–	–	–	–	–
Netto	R0500	–	–	–	–	–	–	–	–
Uppkomna kostnader	R0550	–	–	–	–	–	–	–	–
Övriga kostnader	R1200	–	–	–	–	–	–	–	–
Totala kostnader	R1300	–	–	–	–	–	–	–	–

Fortsättning Bilaga 3 Premier, ersättningar och kostnader per affärgren S.05.01.02

	Affärgren för: livförsäkringsförpliktelser						Livåterförsäkringsförpliktelser		Totalt
	Sjukförsäkring C0210	Försäkring med rätt till överskott C0220	Fondförsäkring och indexförsäkring C0230	Annan livförsäkring C0240	Skadeliv- räntor till följd av skadeför- säkrings- avtal som härrör från sjukför- säkrings- åtaganden C0250	Livräntor som härrör från skadeförsäkringsavtal och som avser andra försäkringsförpliktelser än sjukförsäkringsförpliktelser C0260	Sjukförsäkring mottagen återförsäkring C0270	Livåterförsäkring C0280	
Premieinkomst									
Brutto	R1410	971 427	25 365 159	—	—	—	—	—	26 336 586
Återförsäkrarens andel	R1420	1 106	5 753	—	—	—	—	—	6 858
Netto	R1500	970 321	25 359 406	—	—	—	—	—	26 329 727
Intjänade premier									
Brutto	R1510	971 427	25 365 159	—	—	—	—	—	26 336 586
Återförsäkrarens andel	R1520	1 106	5 753	—	—	—	—	—	6 858
Netto	R1600	970 321	25 359 406	—	—	—	—	—	26 329 727
Inträffade skadekostnader									
Brutto	R1610	849 655	12 771 225	—	—	—	—	—	13 620 880
Återförsäkrarens andel	R1620	—	104	—	—	—	—	—	104
Netto	R1700	849 655	12 771 121	—	—	—	—	—	13 620 776
Ändringar inom övriga avsättningar									
Brutto	R1710	—	—	—	—	—	—	—	—
Återförsäkrarens andel	R1720	—	—	—	—	—	—	—	—
Netto	R1800	—	—	—	—	—	—	—	—
Uppkomna kostnader	R1900	173 073	1 826 577	—	—	—	—	—	1 999 650
Övriga kostnader	R2500	—	—	—	—	—	—	—	—
Totala kostnader	R2600	—	—	—	—	—	—	—	1 999 650

Bilaga 4 Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkring och SLT sjukförsäkring S.12.01.02

	R	Fondförsäkring och indexförsäkring				Annan livförsäkring			Skadeliv-räntor till följd av skadeförsäkringsavtal som härrör från andra försäkrings-åtaganden än sjukförsäkrings-åtaganden	Mottagen återförsäkring	Totalt (livförsäkring utom sjukförsäkring, inkl. fond- och indexförsäkring)
		Försäkring med rätt till över skott	C0030	Avtal utan optioner och garantier	Avtal med optioner eller garantier	C0060	Avtal utan optioner och garantier	Avtal med optioner eller garantier			
		C0020		C0040	C0050		C0070	C0080			
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet	R0010	179 769 956	—	—	—	—	—	—	—	—	179 769 956
Totala medel som kan återkrävas från återförsäkring/specialföretag och finansiell återförsäkring efter justering för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang associerat med försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet	R0020	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som summan av bästa skattning och riskmarginal		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bästa skattning		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bästa skattning, brutto	R0030	71 839 794	—	—	—	—	—	—	—	—	71 839 794
Det totala belopp som kan återkrävas från återförsäkring och specialföretag efter justering för förväntade förluster till följd av att motparten fallerar	R0080	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bästa skattning minus belopp som kan återkrävas från återförsäkring och specialföretag och finansiell återförsäkring	R0090	71 839 794	—	—	—	—	—	—	—	—	71 839 794
Riskmarginal	R0100	1 327 192	—	—	—	—	—	—	—	—	1 327 192
Belopp avseende övergångsätgärden för försäkringstekniska avsättningar		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet	R0110	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bästa skattning	R0120	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Riskmarginal	R0130	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Försäkringstekniska avsättningar – totalt	R0200	252 936 942	—	—	—	—	—	—	—	—	252 936 942

Fortsättning Bilaga 4 Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkring och SLT sjukförsäkring S.12.01.02

	Sjukförsäkring som liknar livförsäkring			Skadeliv- räntor till följd av skadeförsäk- ringsavtal som härrör från sjuk- försäkrings- åtaganden	Mottagen återförsäk- ring, Sjukför- säkring	Totalt, sjuk- försäkring som liknar livförsäkring	
	C0160	Avtal utan optioner och garantier C0170	Avtal med optioner eller garantier C0180				C0190
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet	R0010	3 086 916	—	—	—	—	3 086 916
Totala medel som kan återkrävas från återförsäkring/ specialföretag och finansiell återförsäkring efter justering för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang associerat med försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet	R0020	—	—	—	—	—	—
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som summan av bästa skattning och riskmarginal		—	—	—	—	—	—
Bästa skattning		—	—	—	—	—	—
Bästa skattning, brutto	R0030	—	1 052 235	—	—	—	1 052 235
Det totala belopp som kan återkrävas från återförsäkring och specialföretag efter justering för förväntade förluster till följd av att motparten fallerar	R0080	—	—	—	—	—	—
Bästa skattning minus belopp som kan återkrävas från återförsäkring och specialföretag och finansiell återförsäkring	R0090	—	1 052 235	—	—	—	1 052 235
Riskmarginal	R0100	55 728	—	—	—	—	55 728
Belopp avseende övergångsåtgärden för försäkrings- tekniska avsättningar		—	—	—	—	—	—
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet	R0110	—	—	—	—	—	—
Bästa skattning	R0120	—	—	—	—	—	—
Riskmarginal	R0130	—	—	—	—	—	—
Försäkringstekniska avsättningar - totalt	R0200	4 194 879	—	—	—	—	4 194 879

Bilaga 5 Kapitalbas S.23.01.01

		Totalt C0010	Nivå 1 – utan be- gränsningar C0020	Nivå 1 – begränsad C0030	Nivå 2 C0040	Nivå 3 C0050
Primärkapital före avdrag för ägarintressen i andra finansiella sektorer enligt artikel 68 i delegerade förordning (EU) nr 2015/35		XX	XX	XX	XX	XX
Stamaktiekapital (egna aktier brutto)	R0010	–	–	XX	–	XX
Överkursfond relaterad till stamaktiekapital	R0030	–	–	XX	–	XX
Garantikapital, medlemsavgifter eller motsvarande primärkapitalpost för ömsesidiga och liknande företag	R0040	–	–	XX	–	XX
Efterställda medlemskonton	R0050	–	XX	–	–	–
Överskottsmedel	R0070	57 576 592	57 576 592	XX	XX	XX
Preferensaktier	R0090	–	XX	–	–	–
Överkursfond relaterad till preferensaktier	R0110	–	XX	–	–	–
Avstämningsreserv	R0130	16 513 949	16 513 949	XX	XX	XX
Efterställda skulder	R0140	–	XX	–	–	–
Ett belopp som är lika med värdet av uppskjutna skattefordringar netto	R0160	–	XX	XX	XX	–
Andra kapitalbasposter som godkänts av tillsynsmyndigheten som primärkapital som ej specificeras ovan	R0180	104 573 397	104 573 397	–	–	–
Kapitalbas från den finansiella redovisningen som inte bör ingå i avstämningsreserven och inte uppfyller kriterierna för att klassificeras som kapitalbas enligt Solvens II		XX	XX	XX	XX	XX
Kapitalbas från den finansiella redovisningen som inte bör ingå i avstämningsreserven och inte uppfyller kriterierna för att klassificeras som kapitalbas enligt Solvens II	R0220	–	XX	XX	XX	XX
Avdrag		XX	XX	XX	XX	XX
Avdrag för ägarintressen i finansinstitut och kreditinstitut	R0230	–	–	–	–	XX
Totalt primärkapital efter avdrag	R0290	178 663 939	178 663 939	–	–	–
Tilläggskapital		XX	XX	XX	XX	XX
Obetalt och ej infordrat garantikapital inlösningsbart på begäran	R0300	–	XX	XX	–	XX
Obetalt och ej infordrat garantikapital, obetalda och ej infordrade medlemsavgifter eller motsvarande primärkapitalpost för ömsesidiga och liknande företag, som kan inlösas på begäran	R0310	–	XX	XX	–	XX
Obetalda och ej infordrade preferensaktier inlösningsbara på begäran	R0320	–	XX	XX	–	–
Ett rättsligt bindande åtagande att på begäran teckna och betala för efterställda skulder	R0330	–	XX	XX	–	–
Bankkreditiv och garantier enligt artikel 96.2 i direktiv 2009/138/EG	R0340	–	XX	XX	–	XX
Andra bankkreditiv och garantier än enligt artikel 96.2 i direktiv 2009/138/EG	R0350	–	XX	XX	–	–
Framtida fodran av ytterligare bidrag från medlemmar enligt artikel 96.3 första stycket i direktiv 2009/138/EG	R0360	–	XX	XX	–	XX
Framtida fodran av ytterligare bidrag från medlemmar – andra än enligt artikel 96.3 första stycket i direktiv 2009/138/EG	R0370	–	XX	XX	–	–
Annat tilläggskapital	R0390	–	XX	XX	–	–
Sammanlagt tilläggskapital	R0400	–	XX	XX	–	–
Tillgänglig och medräkningsbar kapitalbas		XX	XX	XX	XX	XX
Total tillgänglig kapitalbas för att täcka solvenskapitalkravet	R0500	178 663 939	178 663 939	–	–	–
Total tillgänglig kapitalbas för att täcka minimikapitalkravet	R0510	178 663 939	178 663 939	–	–	XX
Total medräkningsbar kapitalbas för att täcka solvenskapitalkravet	R0540	178 663 939	178 663 939	–	–	–
Total medräkningsbar kapitalbas för att täcka minimikapitalkravet	R0550	178 663 939	178 663 939	–	–	XX
Solvenskapitalkrav	R0580	38 240 459	XX	XX	XX	XX
Minimikapitalkrav	R0600	9 652 040	XX	XX	XX	XX
Medräkningsbar kapitalbas i förhållande till solvenskapitalkrav	R0620	467%	XX	XX	XX	XX
Medräkningsbar kapitalbas i förhållande till minimikapitalkrav	R0640	1851%	XX	XX	XX	XX

Fortsättning Bilaga 5 Kapitalbas S.23.01.01

	C0060	
Avstämningsreserv		—
Belopp med vilket tillgångar överskrider skulder	R0700	178 663 939
Egna aktier (som innehas direkt och indirekt)	R0710	—
Förtutsebarautdelningar, utskiftningar och avgifter	R0720	—
Andra primärkapitalposter	R0730	162 149 990
Justering för kapitalbasposter med begränsningar med avseende på matchningsjusteringsportföljer och separata fonder	R0740	—
Avstämningsreserv	R0760	16 513 949
Förväntade vinster		—
Förväntade vinster som ingår i framtida premier – livförsäkringsverksamhet	R0770	—
Förväntade vinster som ingår i framtida premier – skadeförsäkringsverksamhet	R0780	—
Totala förväntade vinster som ingår i framtida premier	R0790	—

Bilaga 6 Solvenskapitalkrav – för försäkringsbolag som omfattas av standardformeln S.25.01.21

		Solvens- kapitalkrav brutto C0110	Företags- specika parametrar C0090	Förenklingar C0100
Marknadsrisk	R0010	29 963 304	—	—
Motpartsrisk	R0020	81 300	—	—
Teckningsrisk för livförsäkring	R0030	1 936 415	—	482 591
Teckningsrisk för sjukförsäkring	R0040	177 010	—	—
Teckningsrisk för skadeförsäkring	R0050	—	—	—
Diversifiering	R0060	-1 584 754	—	—
Immateriell tillgångsrisk	R0070	—	—	—
Primärt solvenskapitalkrav	R0100	30 573 274	—	—

Beräkning av solvenskapitalkrav		C0100
Operativ risk	R0130	328 014
Förlusttäckningskapacitet i försäkringstekniska avsättningar	R0140	—
Förlusttäckningskapacitet i uppskjutna skatter	R0150	-114 943
Kapitalkrav för verksamhet som drivs i enlighet med art. 4 i direktiv 2003/41/EG	R0160	7 454 113
Solvenskapitalkrav exklusive kapitaltillägg	R0200	38 240 459
Kapitaltillägg redan infört	R0210	—
Solvenskapitalkrav	R0220	38 240 459
Övrig information om solvenskapitalkrav		—
Kapitalkrav för undergruppen för durationsbaserad aktiekursrisk	R0400	—
Totalt belopp för teoretiska solvenskapitalkrav för återstående del	R0410	30 786 346
Totalt belopp för teoretiskt solvenskapitalkrav för separata fonder	R0420	7 454 113
Totalt belopp för teoretiskt solvenskapitalkrav för matchningsjusteringsportföljer	R0430	—
Diversifieringseffekter till följd av aggregering av nSCR separata fonder för artikel 304	R0440	—

Bilaga 7 Minimikapitalkrav – både livförsäkrings- och skadeförsäkringsverksamhet S.28.02.01

	Skade- försäkrings- verksamhet	Liv- försäkrings- verksamhet		
	Minimikapitalkrav _(L,NL)	Minimikapitalkrav _(NL,L)		
	Resultat	Resultat		
	C0010	C0020		
Linjär formelkomponent för försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser för skadeförsäkring	R0010	—	—	—
			Skadeförsäkringsverksamhet	Livförsäkringsverksamhet
			Bästa skattning och försäkringstekniska avsättningar netto (efter återförsäkring/specialföretag) beräknade som helhet	Bästa skattning och försäkringstekniska avsättningar netto (efter återförsäkring/specialföretag) beräknade som helhet
			Premieinkomst netto (efter återförsäkring) under de senaste 12 månaderna	Premieinkomst netto (efter återförsäkring) under de senaste 12 månaderna
			C0030	C0040
			C0050	C0060
Sjukvårdsförsäkring och proportionell återförsäkring	R0020	—	—	—
Försäkring avseende inkomstskydd och proportionell återförsäkring	R0030	—	—	—
Trygghetsförsäkring vid arbetsskada och proportionell återförsäkring	R0040	—	—	—
Ansvarsförsäkring för motorfordon och proportionell återförsäkring	R0050	—	—	—
Övrig motorfordonsförsäkring och proportionell återförsäkring	R0060	—	—	—
Sjö-, luftfarts- och transportförsäkring och proportionell återförsäkring	R0070	—	—	—
Försäkring mot brand och annan skada på egendom och proportionell återförsäkring	R0080	—	—	—
Allmän ansvarsförsäkring och proportionell återförsäkring	R0090	—	—	—
Kredit- och borgensförsäkring och proportionell återförsäkring	R0100	—	—	—
Rättsskyddsförsäkring och proportionell återförsäkring	R0110	—	—	—
Assistansförsäkring och proportionell återförsäkring	R0120	—	—	—
Försäkring mot ekonomiska förluster av olika slag och proportionell återförsäkring	R0130	—	—	—
Icke-proportionell sjukåterförsäkring	R0140	—	—	—
Icke-proportionell olycksfallsåterförsäkring	R0150	—	—	—
Icke-proportionell sjö-, luftfarts- och transportåterförsäkring	R0160	—	—	—
Icke-proportionell egendomsåterförsäkring	R0170	—	—	—

Fortsättning Bilaga 7 Minimikapitalkrav – både livförsäkrings- och skadeförsäkringsverksamhet S.28.02.01

	Skade- försäkrings- verksamhet	Liv- försäkrings- verksamhet
	Minimikapitalkrav _(L,NL)	Minimikapitalkrav _(L,L)
	Resultat	Resultat
	C0070	C0080
Linjär formelkomponent för försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser för livförsäkring	R0200	15 034
		9 637 005

	Skadeförsäkringsverksamhet	Livförsäkringsverksamhet
	Bästa skattning och försäkringstekniska avsättningar netto (efter återförsäkring/specialföretag) beräknade som helhet	Bästa skattning och försäkringstekniska avsättningar netto (efter återförsäkring/specialföretag) beräknade som helhet
	Premieinkomst netto (efter återförsäkring) under de senaste 12 månaderna	Premieinkomst netto (efter återförsäkring) under de senaste 12 månaderna
	C0090	C0100
	C0110	C0120
Förpliktelser med rätt till andel i överskott – garanterade förmåner	R0210	—
Förpliktelser med rätt till andel i överskott – diskretionära förmåner	R0220	—
Försäkringsförpliktelser med indexreglerade förmåner och fondförsäkring	R0230	—
Annan liv(åter)försäkrings- och sjuk(åter)försäkringsförpliktelser	R0240	596 139
Sammanlagd risksumma för alla liv(åter)försäkringsförpliktelser	R0250	—
	—	250 439 950
	—	1 169 800
	—	—
	3 543 013	—
	3 593 262	510 219 476

Övergripande beräkning av minimikapitalkrav

	C0130
Linjärt minimikapitalkrav	R0300 9 652 040
Solvenskapitalkrav	R0310 38 240 459
Högsta minimikapitalkrav	R0320 17 208 207
Lägst minimikapitalkrav	R0330 9 560 115
Kombinerat minimikapitalkrav	R0340 9 652 040
Tröskelvärde för minimikapitalkrav	R0350 64 489
Minimikapitalkrav	R0400 9 652 040

Beräkning av teoretiskt minimikapitalkrav

	Skade- försäkrings- verksamhet	Liv- försäkrings- verksamhet
	C0140	C0150
Teoretiskt linjärt minimikapitalkrav	R0500 15 034	9 637 005
Teoretiskt solvenskapitalkrav exklusive kapitaltillägg (årliga eller senaste beräkningen)	R0510 59 564	38 180 895
Teoretiskt högsta minimikapitalkrav	R0520 26 804	17 181 403
Teoretiskt minsta minimikapitalkrav	R0530 14 891	9 545 224
Teoretiskt kombinerat minimikapitalkrav	R0540 15 034	9 637 005
Tröskelvärde för de teoretiska minimikapitalkravet	R0550 26 004	38 486
Teoretiskt minimikapitalkrav	R0560 26 004	9 637 005

